

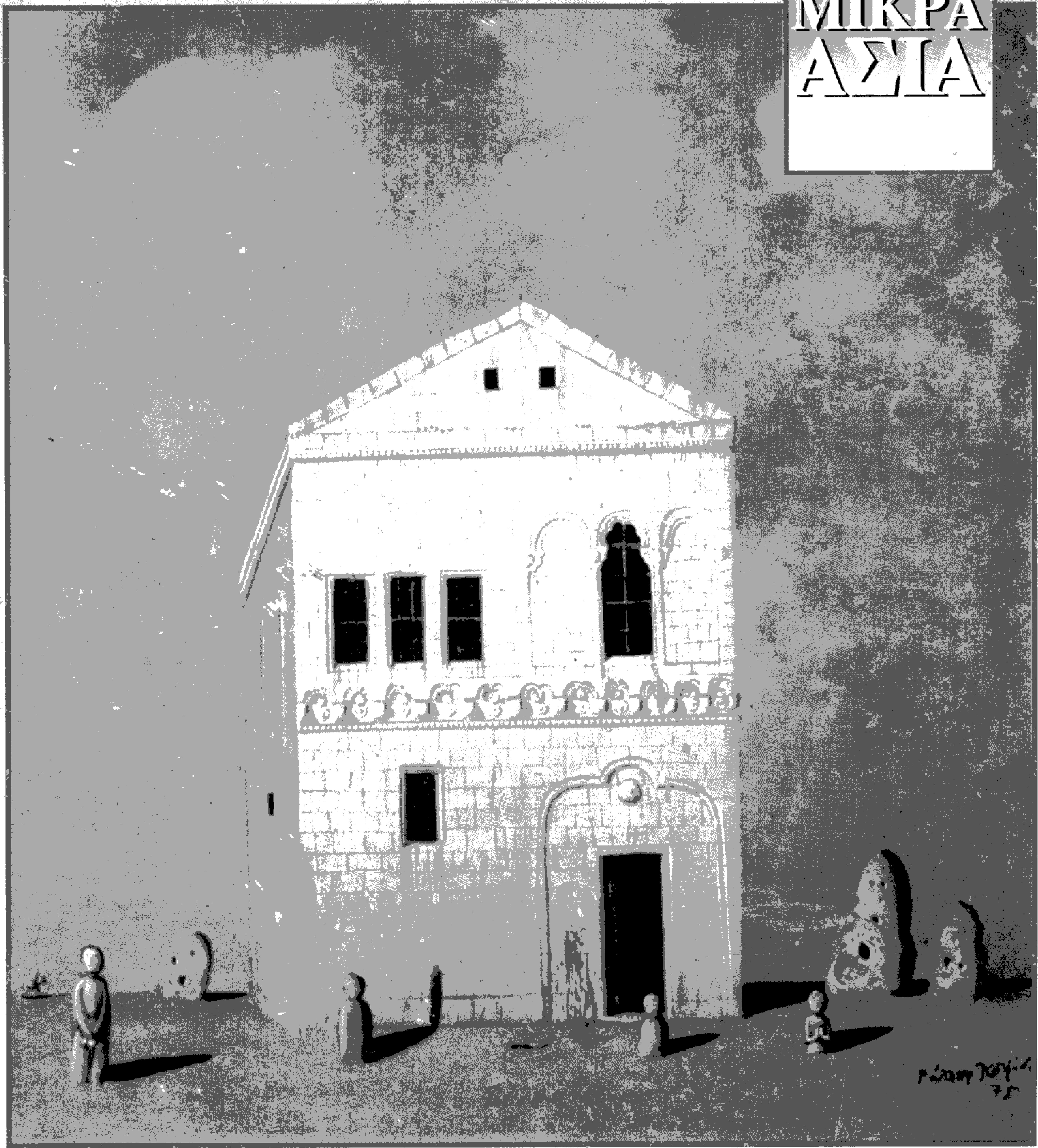
ΝΥΤΣΟΙ

18

1500 ΔΡΧ.

περιοδικό για το τραγούδι κι όλα τ'άλλα

ΑΦΙΕΡΩΜΑ
**ΜΙΚΡΑ
ΑΞΙΑ**

ΣΤΕΛΙΟΣ ΒΑΜΒΑΚΑΡΗΣ

Στο δρόμο του Μάρκου

Ενορχήστρωση: Σπέλιος Βαμβακάρης

Διεύθυνση ορχήστρας: Ευαγγελία Μαργαρώνη Μουσική επιμέλεια: Γιάννης Δέδες

Σπέλιος Βαμβακάρης: μπουζούκι, τζουρά, μπαγλαμά Σπύρος Λιόσης: μπουζούκι

Δημήτρης Παπαδόπουλος: μπουζούκι Ευαγγελία Μαργαρώνη: πάνο, ακορντεόν

Γιάννης Δέδες: κιθάρα, ποτήρι με κομπολόι Τάκης Φραγκούς: μπαγλαμά

ΝΤΕΦΙ

Μικρές εστίες

Γραφείο Έκδοσης
Σόλωνος 85 - Αθήνα 106.79
τηλ.: 3629 569
Φαξ: 3641 334
Έκδότης
Σωτήρης Νικολακόπουλος
Γράφιθνος Σύνταξης
Στέλιος Ελληνάδης
Σ' αυτό το τεύχος συνεργάστριμων
Μάρκος Δραγούμης
Λεωνίδας Εμπειρόχος
Ιωάννα Κλεάσιου
Γιώργος Κοντογιάννης
Θωμάς Κοροβίνης
Παναγιώτης Κουνάδης
Ράλλης Κοφίδης
Νίκος Μπαζάνας
Αχτής Πάνου
Δημήτρης Χατζόπουλος
Ιδιοκτησία
Χ.Ελληνάδου και Σια Ε.Ε.
Νομική Σύμβασης
Βέσω Διαμαντοπούλου
Καλλιτεχνικός Σχεδιασμός
Δημήτρης Αρβανίτης
Γραφικατεία
Λένα Βαλιά
Καλλιτεχνική Επιμέλεια
Ιωάννα Κλεάσιου
Φωτογραφίες
Αρχείο Ντέρι
Στούντιο Προβολή
Θεσσαλονίκη
Νίκος Θεοδωράκης
Rock 100
Π. Μελά 15 & Τσιμισκή
τηλ.: 265708
Σελιδοποίηση-μοντάζ
Βιβλιοσυνεργαστική
Φειδίου 18
Εκτύπωση
Πέτρος Μπάρμπης
Γερανού 24
Βιβλιοδεσπία
Κώστας Ρουμελιώτης
Γερανού 24
Τεύχος 18
Νοέμβριος-Δεκέμβριος 1993
Τιμή δρχ. 1.000
«Σπάτι της Σινασού της Καππαδοκίας»
Ο πίνακας του εξωφύλλου είναι έργο
του Ράλλη Κοφίδη
Η μακέτα του εξωφύλλου είναι του
Δημήτρη Αρβανίτη

Μέσα από το ΝΤΕΦΙ διανύουμε τον δωδέκατο χρόνο μας πολύπλευρης δραστηριότητας. Λίγο πιο μεγάλοι και ίσως λίγο πιο σοροί, με μεγαλύτερη πείρα και μικρότερη, βεβαιότητα, ζώντας συνεχώς μια περιπέτεια, συνεχίζουμε την αποκάλυψη και καταγραφή των στοιχείων του πολιτισμού μας που συμπλίζονται κάτω από "σωρούς σκουπιδιών", που οι καινωνίες της παρακμής σκοτώνονται να συσσωρεύσουν. Στοιχείων του πολιτισμού που υπάρχουν μέσα στη συλλογική μνήμη, σ' ένα συμφρανάκιο τραγούδι και στον ήχο του χεμεντζέ, σ' ένα ακρωτηριασμένο άγαλμα και σε μια φρεσκοβαμένη βαρκούλα, σ' ένα χαμόγελο της ανηφιάς μου και σ' ένα γλυκό της μάνας μου, σε μια στροφή του ζεϊμπέκικου και σ' ένα ταξίμ του Τσιτσάνη, σε μια παπαρούνα του Κοφίδη, και σε μια ομοιοκαταλήξια του Παλαμά, σε ένα κέρασμα...

Αυτοί που ασκούν εξουσία, μέσω του χράτους, του τύπου ή των οικονομικών κέντρων, προσπαθούν να προσαρμόσουν τον πολιτισμό, την ψυχή του εθνους, στις ανάγκες τους, στα συμφέροντα τους. Ήποχριτικό το ενδιαφέρον τους, εξαντλείται χραυγαλέα και μονόπλευρα στα εύκολα, τα εμπορικά, τα αναλώσιμα. Τους είδαμε με τη Μακεδονία, το επιβεβαίωσαν στην προεκλογική περίοδο. Ο, τι πουλάει. Τόσοι και τόσοι προεκλογικοί λόγοι, πουθενά μα λέξη ουσιαστική για τον πολιτισμό και την αληθινή παιδεία. Κι άμα τους ρωτήσεις, έχουν έτοιμες βαρύγδουπες απαντήσεις. Κενές περιεχομένου. Καρφάκι δεν τους καίγεται για το περιβάλλον που καταστρέφεται, την Ακρόπολη και τα εγκεφαλικά μας αγγεία που σαπίζουν από τη ρύπανση, τους ποιητές που πεθαίνουν στα ράντζα των νοσοκομείων, τους σαντουριτζήδες που λιγοστεύουν και τα πανηγύρια που γίνονται σκυλάδικα. Όλο το κόλπο τους παίζεται στους προϋπολογισμούς, τα χρηματιστήρια, τις ακροαματικότητες και τις εργολαβίες. Και ο τόπος, η ιστορία, οι πολίτες και ο πολιτισμός κακοποιούνται καθημερινά στο βασιλείο της κακογουστιάς και του φεύγοντος.

Κι εμείς τι κάνουμε; Απλώς προσπαθούμε να υπερασπιστούμε ότι είναι άξιο λόγου, μικρό ή μεγάλο, παλιό και νέο. Και για να μην τους μοιάσουμε.

Στ. Ε.

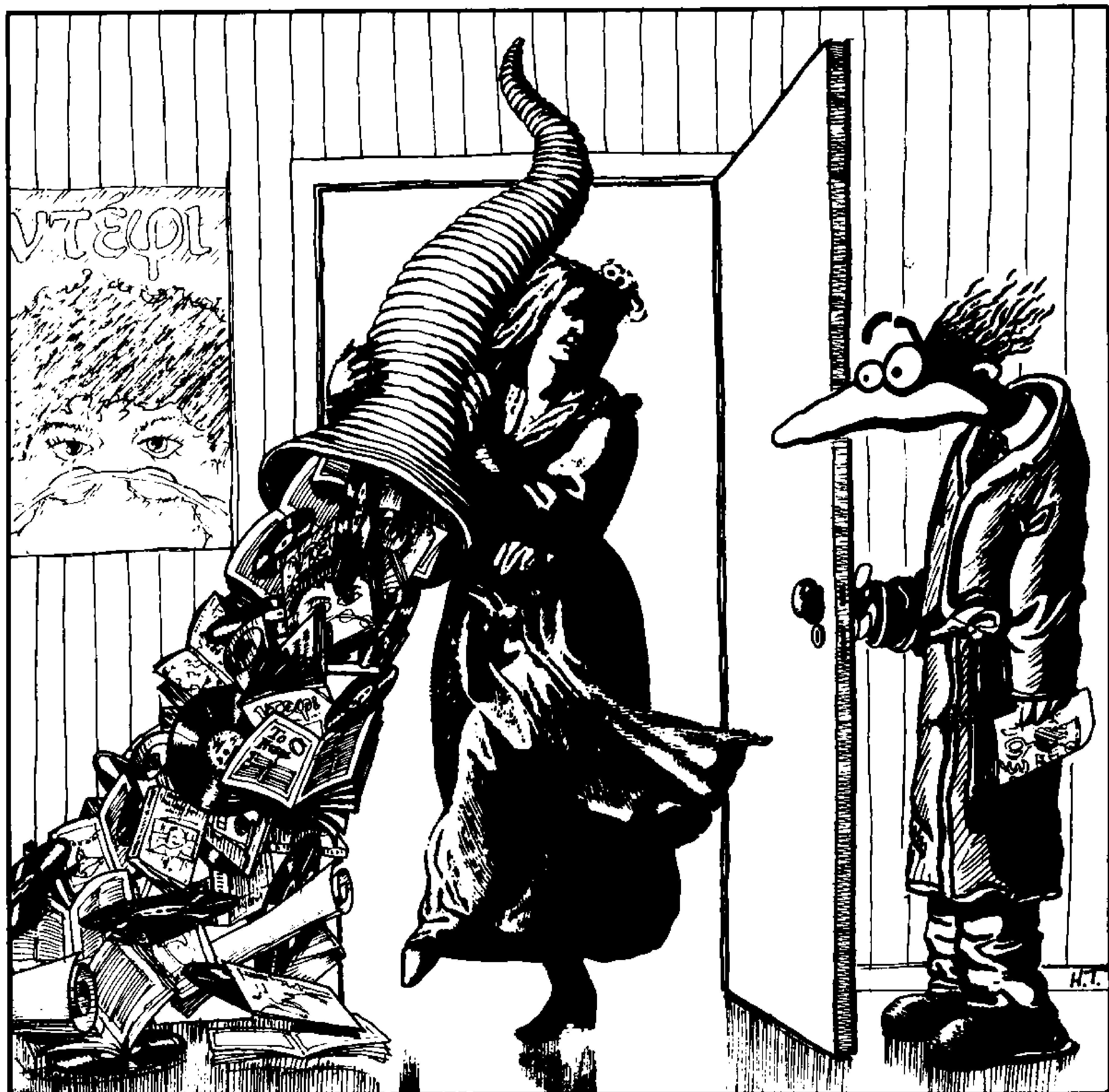
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΧΟΛΙΑ των συνεργατών	2-16
ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ: ΑΦΙΕΡΩΜΑ	17-80
ΧΡΟΝΙΚΟ 1904-1931	18
Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ του Στέλιου Ελληνάδη	19-27
ΕΘΝΙΚΕΣ ΜΕΙΟΔΟΣΙΕΣ του Κυριάκου Σιμόπουλου	28
ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΤΗΣ ΛΗΘΗΣ του Μιχάλη Χαραλαμπίδη	30
ΕΣΒΕΣΘΗ Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΟΣ του Χρύσανθου Τραπεζούντος	32
Η ΣΙΩΠΗΛΗ ΑΠΟΔΟΧΗ ΤΗΣ ΣΦΑΓΗΣ του Τζωρτζή Χόρτον	34
ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΕΝΟΙ ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ του Ανδρέα Μαζαράκη	36
Η ΑΝΑΤΟΛΗ της Ελλης Παπαδημητρίου	37
ΑΠΟΦΑΣΙΣΑΝΕ ΝΑ ΜΗ ΦΥΓΟΥΝΕ του Φώτη Κόντογλου	38
ΙΩΝΙΚΟΝ του Κωνσταντίνου Καβάρη	39
ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ του Γιώργου Σεφέρη	39
ΦΥΓΑΔΕΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΙΣ ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΩΓΜΟΙ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ (1912-1924) του Α.Α. Πάλλη	40
ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ του Κωστή Παλαμά	41
"ΜΗ ΔΙΑΒΑΖΕΙΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ.. ΤΣ ΕΧΟΥΝΕ ΓΡΑΥΕΙ ΠΛΗΡΩΜΕΝΟΙ ΓΕΡΜΑΝΟΙ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΟΙ.." του Γιώργη Παπάζογλου	42
ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΩΝ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΛΙΩΝ με τους Μ.Δραγούμη, Λ.Εμπειρόχο, Π.Κουνάδη	46
ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΑ: ΔΙΣΚΟΙ 33 ΣΤΡΟΦΩΝ	57
ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΣΤΙ ΑΙΕΙ ΠΟΤΕ Η ΙΩΝΗ του Γιώργου Παπαδάκη	60
ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΣΜΥΡΝΗΣ του Λαζαρίου Καραϊστάρη	61
"ΤΑ ΣΙΝΑΦΙΑ ΤΣΗ ΜΟΥΖΙΚΗΣ" του Αγριμητρίου Αρχιγένη	69
Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ της Μέλπιας Μερλίε	75
ΟΙ ΑΚΡΕΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ του Samuel Baud-Bovy	77
ΑΝΑΤΟΛΗ του Κωστή Παλαμά	78
Η ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΙΑΣ του Θωμά Κοροβίνη	79
ΔΕΑΤΙΟ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ	80
ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ του Αχτή Πάνου	81
ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ IFPI - ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ: ΜΙΛΤΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ	84
"ΟΠΩΣ Η ΑΜΑΔΡΥΑΣ" του Ράλλη Κοφίδη	90
Ο ΘΕΙΟΣ ΜΟΥ ΝΙΚΟΣ ΣΤΡΟΓΥΛΑΚΟΣ του Γιώργου Κοντογιάννη	94
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ: ΕΛΕΝΗ ΤΣΑΛΙΓΟΠΟΥΛΟΥ	98
ΛΑΪΚΟΙ ΟΡΓΑΝΟΠΑΙΧΤΕΣ - ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΤΑΣΟΥ ΧΑΛΚΙΑ του Νίκου Μπαζάνα	102
Η ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ ΤΟΥ ΑΣΙΚΗ ΝΕΣΙΜΗ ΤΣΙΜΕΝ του Θωμά Κοροβίνη	106
ΔΙΣΚΟΓΡΑΦΙΑ της Ιωάννας Κλεάσιου	108
ΔΙΣΚΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ	112-120

ΝΤΕΙΦΙ

Το περιοδικό για το τραγούδι

και δίσκους και συναυλίες και σινεμά και βιβλία και βίντεο
και τηλεόραση και χιλιάδες άλλα ελληνικά θέματα

-- Γραφτείτε συνδρομητές για 12 τεύχη --
ΕΛΛΑΣ-ΚΥΠΡΟΣ (12.000 ΔΡΧ.)

ΗΠΑ (\$60), ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ (\$ ΑΥΣΤΡ. 96), ΕΥΡΩΠΗ (ECU50, DM94, FR335, £39, \$55)

Όνομα .....
Διεύθυνση .....
Χώρα ..... Τηλέφωνο .....

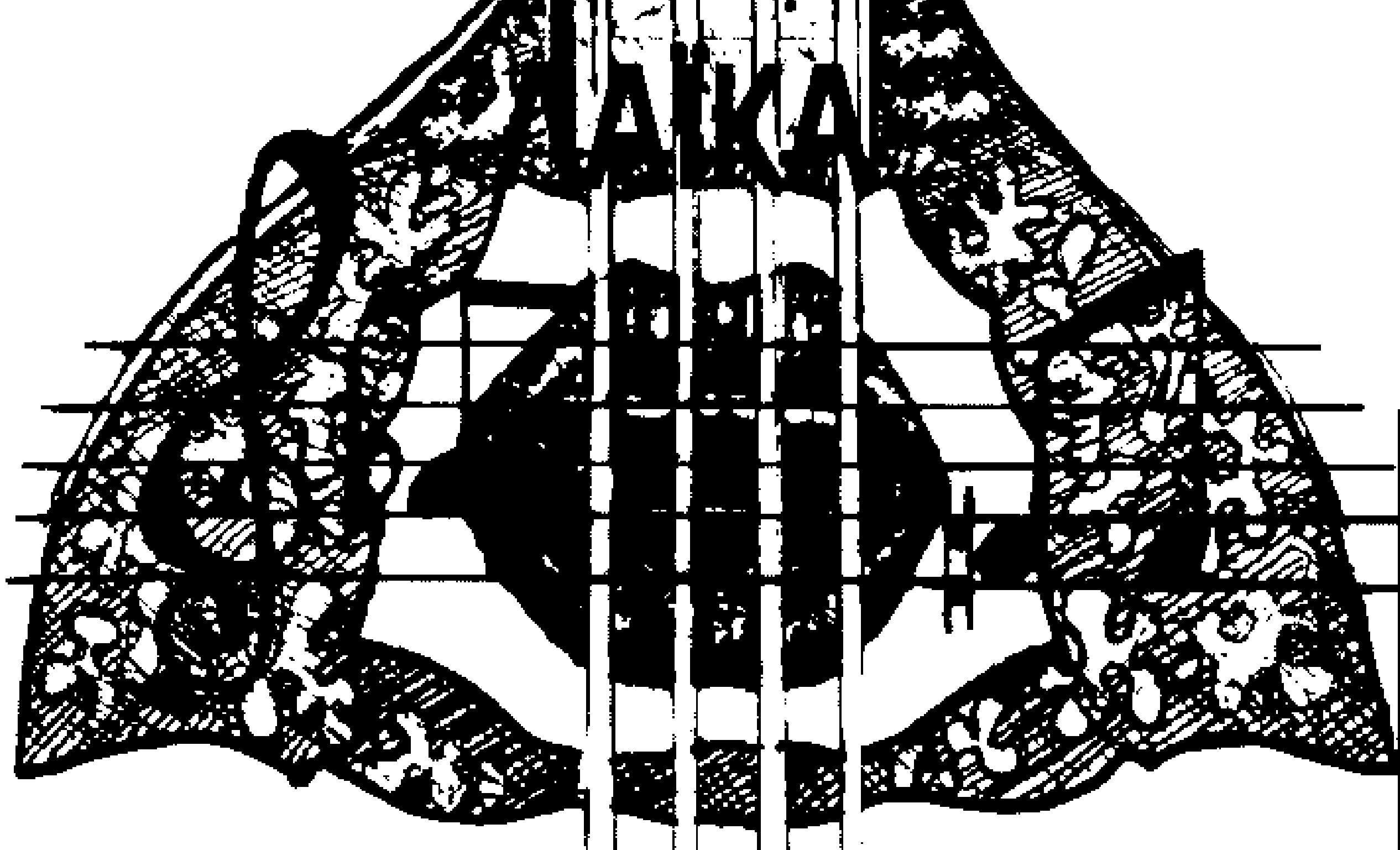
Εμβάσματα: Σ. Ελληνιάδης • Σόλωνος 85 • Αθήνα 106 79 • Τηλ. 3629569

Στου Χαροκόπου και στην Καλλιθέα

ΤΟ ΣΤΕΚΙ

ΚΑΛΥΨΟΥΣ 45 (ΤΗΛ: 9524.515)

ΡΕΜΠΕΤΙΚΑ ΣΜΥΡΝΕΙΚΑ

ΡΕΜΠΕΤΙΚΗ ΚΟΜΠΑΝΙΑ

Συμμετέχει ο
**ΙΩΡΔΑΝΗΣ
ΤΣΟΜΙΔΗΣ**

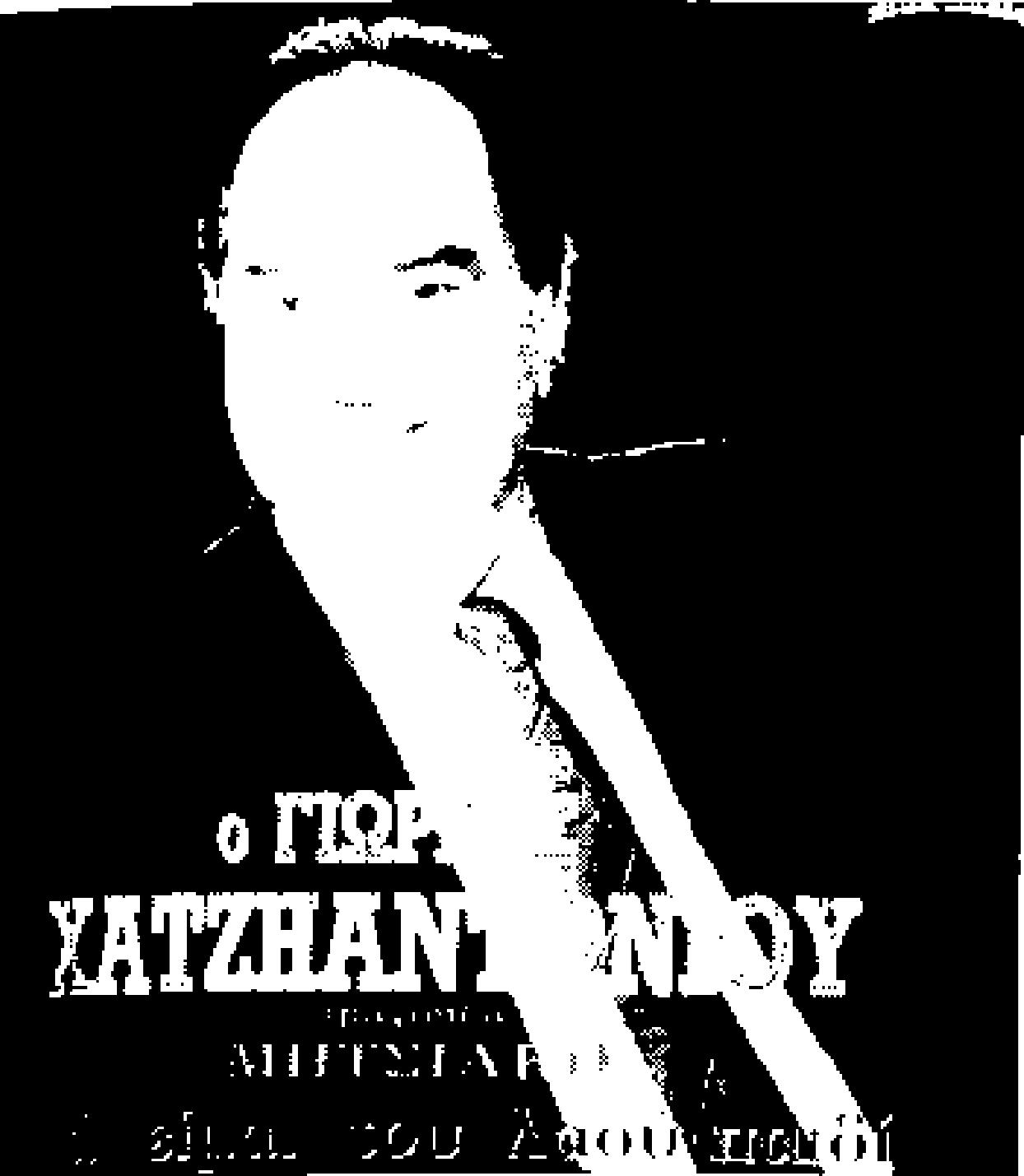
Συντροφιά με εκλεκτούς μεζέδες και 30 είδη κρασιών
(πλησίον Γηπέδου Καλλιθέας & κιν/φου ΚΑΛΥΨΩ)

**ΣΑΣ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ ΡΕΜΠΤΗ ΕΩΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΑΚΗ,
ΓΙΟΡΤΕΣ & ΑΡΓΙΕΣ**

93

ΤΟ ΣΤΕΚΙ
www.tosteki.gr
ΤΗΛ: 7523.674, 7018.737

Η δισκογραφική εταιρία HIGH MUSIC σας παρουσιάζει

ΓΙΩΡΓΟΣ ΧΑΤΖΗΝΤΩΝΙΟΥ
Εγώ είμαι του Λαού παιδί

ΧΡΗΣΤΟΣ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
Είδες

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΚΑΛΗΜΕΡΗΣ
Εύκολο είναι

ΣΤΑΘΗΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
Επείγον περιστατικό

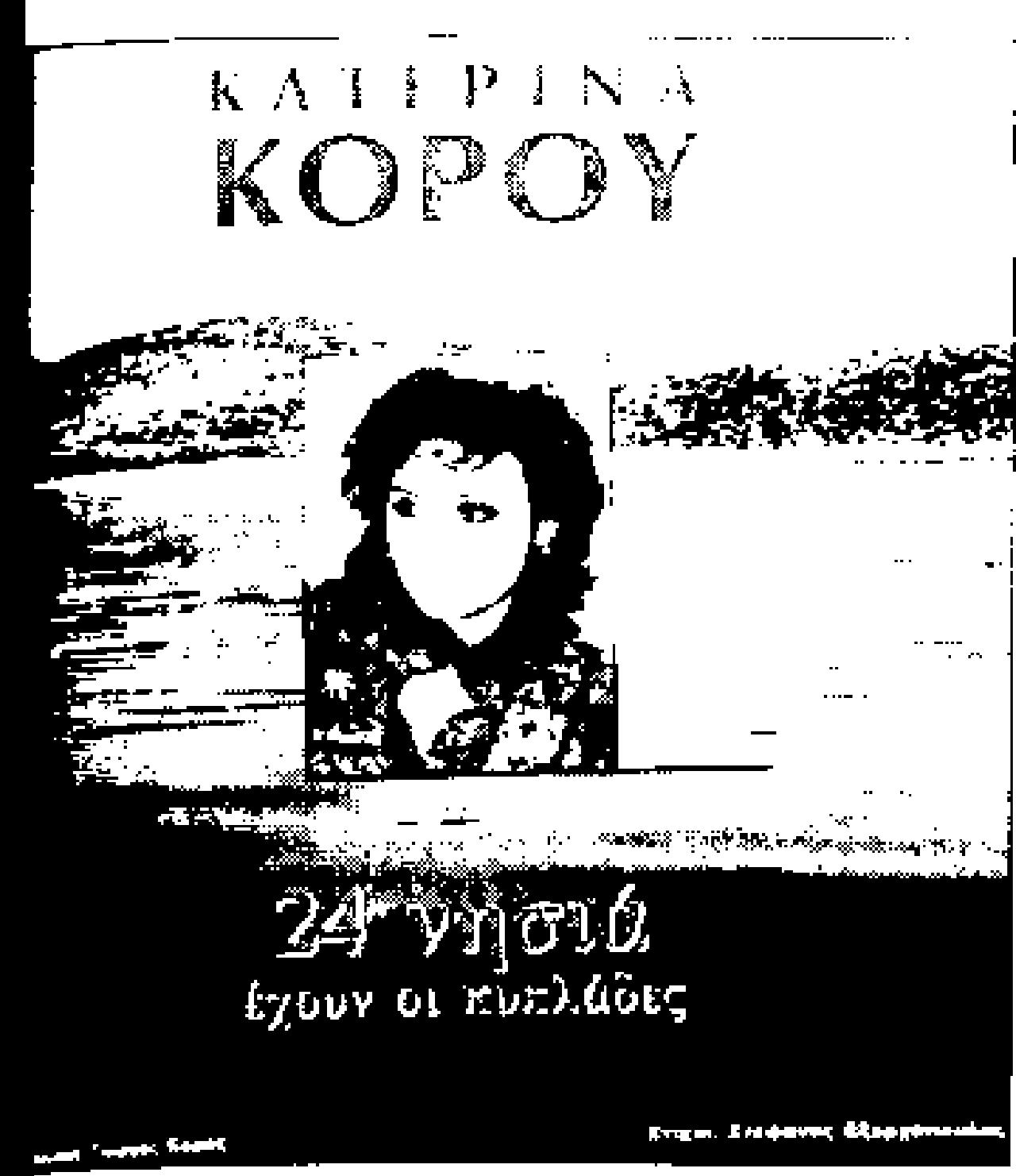

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΛΑΚΟΥΜΑΝΟΣ
Θα με χρειαστείς

ΤΖΟ ΟΥΛΙΑΜΣ
Είναι... χάι

ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΕΡΜΠΟΣ
Το προϊασθάνομαι

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΓΡΥΠΑΡΗ
Ιδιαίτερα μαθήματα

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΚΟΡΟΥ
24 νησιά έχουν οι κυκλαδες

ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ
Μεσοπέλαγα

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΥΤΕΛΙΕΡΗΣ
Βοτσαλάκια και κοχύλια

Επίσης κυκλοφορούν:

ΜΑΡΙΑ ΔΗΜΑ
Απ' το Αιγαίο πέλαγος

ΜΑΚΗΣ ΔΑΝΤΙΛΗΣ

Προκαλείς

ΚΩΣΤΑΣ ΜΠΑΚΗΣ

Χίλιες φορές παράνομος

ΘΩΜΑΣ ΚΟΛΑΣΗΣ

Τα σφηνάκια

ΠΑΝΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

Κερνάω απόγει ένα μπουκάλι

ΣΠΥΡΟΣ ΖΑΧΑΡΙΑΣ

Ο παράνομος δεσμός μας

HIGH MUSIC Πατησίων 335 & Σαρανταπόρου 1, ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 21.11.400

Δίσκο παρουσίαση

112

Άκης Πάνου

"Τα μεγάλα τραγούδια" EMI

Τραγ: Σ. Καζαντζόγης, Σ. Διονυσίου,
Γ. Μπιθιώτης, Β. Μοσχολού,
Γ. Λύδια, Μ. Μενδιάτης κ.ά.

Ακόμα κι αν τα έγεις όλα τα τραγούδια του Άκη Πάνου, αυτή τη συλλογή θα την αγοράσεις γιατί το ένθετο έντυπο που περιέχει το άλμπουμ είναι μοναδικό και δεν μπορεί να υπάρξει σε καμία άλλη έκδοση.

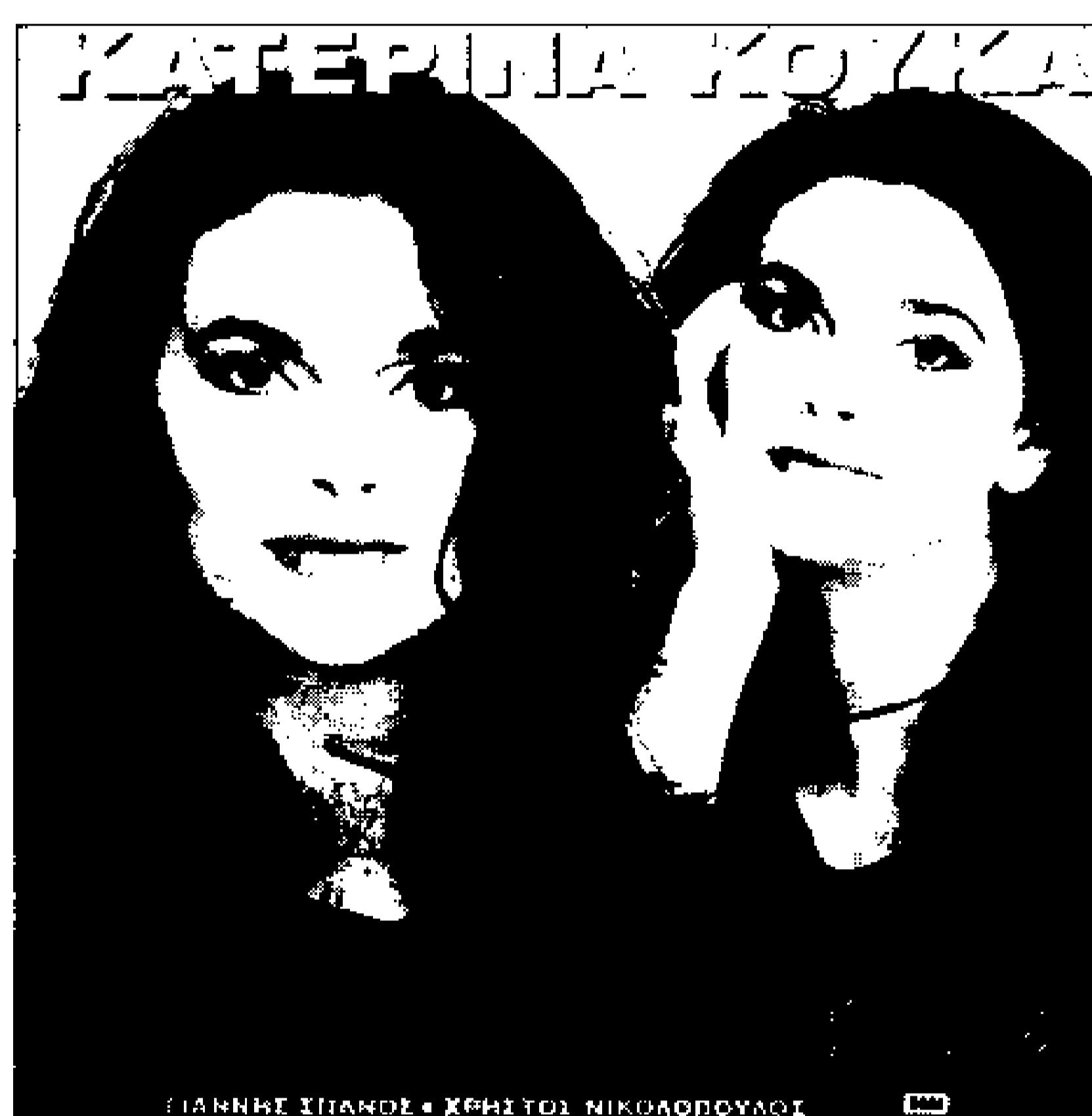
Μερικά από τα λιγοστά έργα του πολύτλερου καλλιτέχνη, φωτογραφημένα από το Γιώργο Πανουσόπουλο, αντιπροσωπευτικά. Ενα μπουζούκι διακοσμημένο αριστοτεχνικά με σιντέφια, σκαλισμένα κόκκαλα, ζωγραφιές, εβένινα κοσμήματα και όστρακα περίτεχνα δουλεμένα, σε θαυμώνουν με την ομορφιά τους και τη δύσκολη εργασία που προϋποθέτουν.

Όλα από τα ίδια χέρια, από το ίδιο μυαλό, από την ίδια δύναμη.

Τα τραγούδια, 36, σε τρείς δίσκους, είναι από τα πιο γνωστά και απευθύνονται βασικά από την εταιρία σε όσους θέλουν να γνωρίσουν το δημουργό τους. Υπάρχουν και μερικά, το ίδιο αξιόλογα που μπορεί και να λείπουν από τη δισκοθήκη ενός θαυμαστή των τραγουδιών του Άκη Πάνου.

Η καλύτερη (σως έκδοση συλλογής μέχρι σήμερα. Χαρίστε αυτό το άλμπουμ και σ' όποιον θέλετε να αγαπήσει το ελληνικό τραγούδι.

**Σε λίγες αράδες
προσπαθούμε
να βάλουμε
ό, τι ενδιαφέρον
ή άξιο σχολιασμού
εντοπίζουμε στους δίσκους
και τα τραγούδια
που κυκλοφορούν.
Αποφεύγοντας
ό, τι θα μας έτρωγε
πολύτιμο χώρο
αν δεν υπάρχει
κάποιος ξεχωριστός λόγος
για να μας απασχολήσει.**

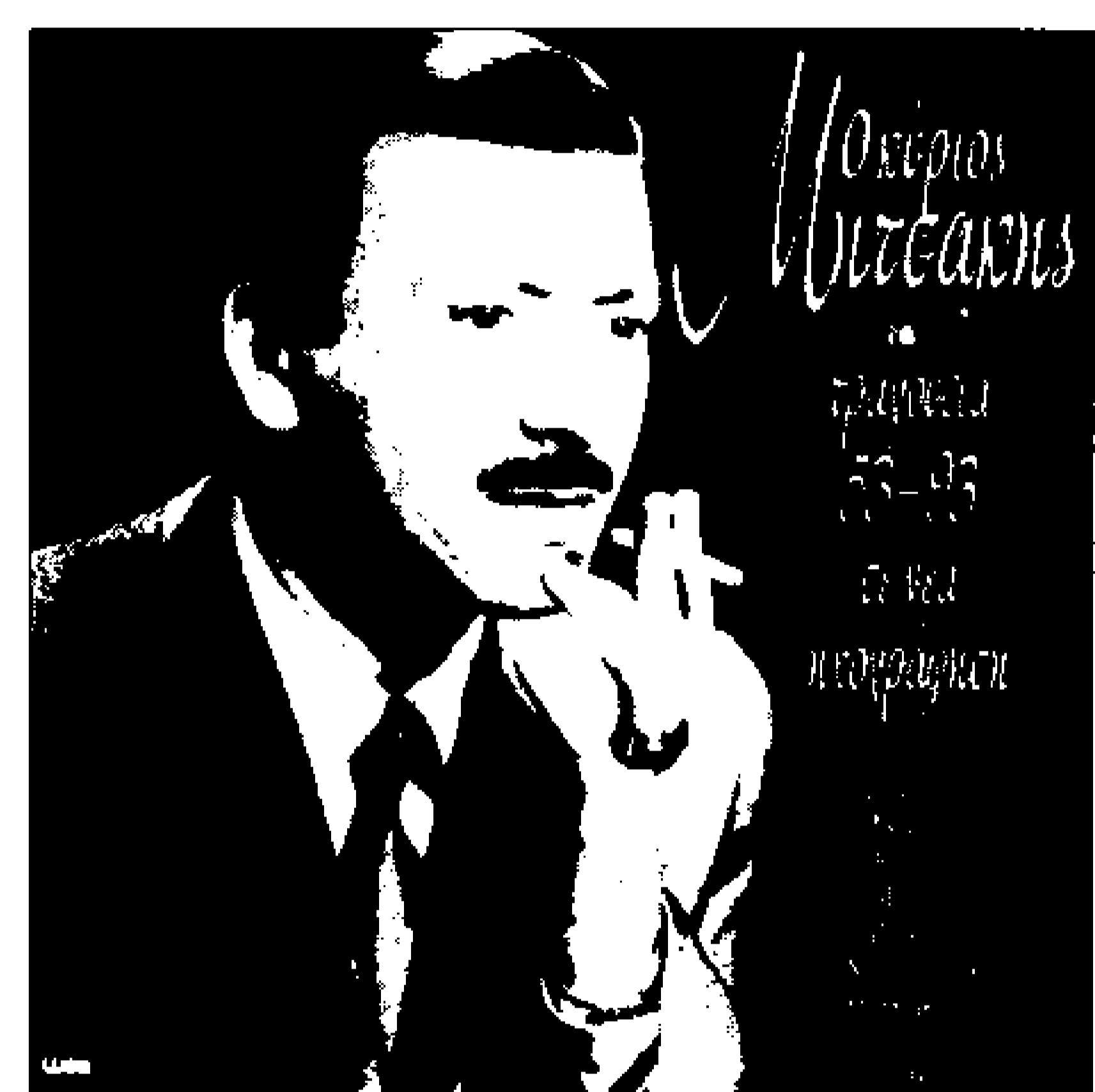

Κατερίνα Κούκα

"Να 'χα δυο καρδιές να σ' αγαπώ" EMI

Δεν επιψένουμε για λόγους συνασθηματικούς ούτε από έμμονες ιδέες στην αξία και το ταλέντο των "παλιών" δημιουργών. Ακόμα κι αν προς στιγμήν χάνουν το συντονισμό τους, είμαστε βέβαιοι ότι δεν χάνουν και την ικανότητα τους να γράψουν τραγούδια που θα συγκινήσουν και τους νεότερους ακροατές. Γι αυτό δεν μας εκπλήσσει καθόλου η δροσερή παρουσία του Γιάννη Σπανού που, σε μια δύσκολη εποχή, κυκλοφορεί με δύο τραγούδια στα χείλια και στα μεγάφωνα, στο Περιστέρι, τη Μύκονο, τη Γλυφάδα και στη Θεσσαλονίκη, δια

στόματος και φωνητικών χορδών της χαριτωμένης Κατερίνας, που και καλά τα λέει και καλά στέκεται την ώρα που τα λέει. "Ρίξε στο κορμί μου σπίρτο" και "Να 'χα δυο καρδιές να σ' αγαπώ", και τα δύο της Τασούλας Θωμαΐδου που σίγουρα τόνωσε την έμπνευση του συνθέτη, με τη φρεσκάδα των στίχων της. Το καυμάτι που συμπληρώνει το τρίο του δίσκου είναι του Χρήστου Νικολόπουλου και του Γιώργου Παπαγιαννόπουλου, με τίτλο "Δεν υπάρχουν άγγελοι".

Γιώργος Μητσάκης

"Ο κύριος Μητσάκης" WARNER

Τραγ: Σ. Καζαντζόγης, Β. Μοσχολού,
Γλυκερία, Γ. Βογιατζής κ.ά.

Κι όταν λέμε παλιούς συμπεριλαμβάνουμε και τους πιο παλιούς, που έχουν στα συρτάρια τους αρκετά καλά τραγούδια που περιμένουν υπομονετικά. Οπως ο Κώστας Καπλάνης που συνεχίζει να γράφει με κέφι και τη δουλειά που εποιεί θα ευχαριστήσει πολλούς φίλους του λαϊκού τραγουδιού ή ο Κώστας Βίρβος που έδωσε στο Νικολόπουλο εξαιρετικούς στίχους για το δίσκο του Δημήτρη Κοντογιάννη, που θα είναι στα δισκάδικα πριν από τις γιορτές. Το ίδιο ισχύει για το δίσκο του Γιώργου Μητσάκη, που ήδη κυκλοφόρησε (αν και μόνο τα μισά από τα τραγούδια που περιέχει είναι καινούργια) με τις φωνές της

Δίσκο παρουσίαση

Μοσχολιού, του Μητσιά, του Κόκοτα, του Βογιατζή, της Γλυκερίας και των Οπισθοδρομικών. Άλλο ένα σπουδαίο χαρτί του δίσκου που έγινε με πρωτοβουλία του Στέλιου Φωτιάδη, είναι η συμμετοχή του Στέλιου Καζαντζίδη που κλέβει και την παράσταση με τον όγκο του. Θαυμάσιο είναι το το σόλο που παίζει ο Χρήστος Νικολόπουλος και το οποίο δεν χρειάζοταν τη βαρύγδουπη ενορχήστρωση.

Έφη Κοντού
"Γειά σου έρωτα" WARNER

Ακόμα κι αν ο δίσκος αυτός είχε ένα μόνο τραγούδι, θα τον αγόραζα. "Τ" αγόρια" είναι όπι πιο αεράτο και αναζωογονητικό έχει φτάσει σ' αυτά μου (και βαθύτερα) στη δύσκολη περίοδο που βομβαρδίζόμαστε από τις μούρες και τους λόγους(;) των υποψηφίων βουλευτών.

Άλλα ακόμα καλύτερα, ο δίσκος που αρχίζει με το τραγούδι που προνάφερα δεν τελειώνει σε τρια λεπτά.

Ο Ζαμπέτας μας στέλνει ένα γράμμα που το άφησε πριν φύγει, πλημμυρισμένο από αγγελικές μελωδίες, γεμάτο χρυφά μηνύματα, ανοιχτά παράθυρα και πόρτες κι ένα χαμόγελο ικανοποίησης, όλο στημασία.

Ο Ζαμπέτας, που όταν του πρωτηλεφώνησα, πριν από μερικά χρόνια για το βιβλίο, ήταν ξεχασμένος από όλους κι όλοι περίμεναν πότε θα κλά-

ψουν στην κηδεία του. Ο Ζαμπέτας όμως ξανάνιωσε στα μεγάλα μαγαζιά όπου είχε γνωρίσει θριάμβους και αποθέωση, τα δυο τελευταία χρόνια και περιτριγυρισμένος από ανθρώπους που τον αγαπούσαν, του έκαναν συντροφιά και τον φρόντιζαν, έκανε ένα νέο κύκλο δημιουργίας αποκαλύπτοντας αποθέματα ανυπόλογιστης αξίας. Και δεν είναι μόνο τα "Χίλια περιστέρια" που τραγουδιούνται σ' όλη την Ελλάδα. Είναι πολλά τα ωραία τραγούδια στους δύο δίσκους που γράφησε κάτω από όχι και τόσο ιδανικές προϋποθέσεις. Άλλα είναι -όπως επιβεβαιώνεται μ' αυτό το δίσκο- πολλά και τα τραγούδια που έγραφε όλο αυτό το σύντομο -αλλά τόσο παραγωγικό- διάστημα, που είτε δεν ολοκληρώθηκαν ποτέ είτε περιμένουν την επόμενη στιγμή για να πάρουν την τελική τους μορφή και να αποτυπωθούν σε δίσκο.

Τα τραγούδια που περιλαμβάνονται στο δίσκο "Γειά σου έρωτα" τα έδωσε ο Ζαμπέτας σε μια κασέτα (μόνο μουσικές) στην Έφη Κοντού που τον επισκεπτόταν τακτικά το 1991. Δυστυχώς, η κοπέλα έκανε άλλες επιλογές στη συνέχεια, της εποχής, και η δουλειά δεν προχώρησε όσο ο δάσκαλος ζούσε. Ευτυχώς, η κασέτα δεν ξεγάστηκε σε κάποιο συρτάρι. Οι μελωδίες ήταν στα χέρια του Σαράντη Αλιβιζάτου, που έχει γνώση και σεβασμό. Και οι μελωδίες είναι τόσο σαγηνευτικές που ο στιχουργός δεν ταιγγουνεύτηκε λόγια και εικόνες. Γι αυτό ίως δεν απέφυγε σε ορισμένα τραγούδια κάτι παραπάνω απ' ό,τι χρειάζονταν. Πάντως, τα τραγούδια είναι θαυμάσια. Και οι ορχήστρες πολύ καλές.

Είναι φανερό ότι όσοι ασχολήθηκαν με την παραγωγή αυτή δεν τους έφευγε λεπτό απ' το μαλό με ποιανού υλικό είχαν να κάνουν. Και πάνω απ' όλους η ίδια η ερμηνεύτρια που

άφησε τις επιρροές, τους ήχους και τις ερμηνείες από τους χώρους εργασίας έξω από το στούντιο. Και τα είπε, τα τραγούδια, με αγάπη.

113

Βαγγέλης Κορακάκης

"Λαύριο" τροχος

Συμμ.: Ε. Τσαλιγοπούλου, Γ. Ανδρεάτος, Α. Ραζέλη, Α. Μαύρας

Ο δογματισμός έχει υποχωρήσει και στο χώρο του ρεμπέτικου. Μέχρι πριν από λίγα χρόνια κυριαρχούσε η απόλυτη προσήλωση στην αυθεντική πρώτη εκτέλεση των τραγουδιών. Όποιος τολμούσε να ερμηνεύσει ένα τραγούδι με διαφορετικό τρόπο εθεωρείτο ανάξιος. Οι λαϊκορεμπέτικες κομπανίες της περασμένης δεκαετίας άνοιξαν θαρραλέα και με επιτυχία το δρόμο όχι μόνο για διασκευές, αλλά και για μπλέξιμο του λαϊκού με το ρεμπέτικο και προχώρησαν ακόμα παραπέρα ώς τη σύνθεση και εκτέλεση νέων τραγουδιών. Άλλοτε ενδιαφέρον το αποτέλεσμα κι άλλοτε όχι, όμως η αρχή είχε γίνει κι από τότε οι προσπάθειες δεν σταμάτησαν. Εποιημένα συνυπάρχουν οι ερμηνείες που παραμένουν πιστές στο πρωτότυπο με τα καινούργια τραγούδια που αυξάνονται και σιγά - σιγά δημιουργούν έναν κατάλογο.

Στην περίπτωση του Βαγγέλη Κορακάκη, οι ρίζες είναι εμφανείς και η δική του ερμηνεία των καινούργιων τραγουδιών σε παραπέμπει κατ' ευθεί-

Δίσκο παρουσίαση

αν στις επιρροές του. Αυτή τη μέζη γίνεται όσο περνάει ο καιρός όλο και πιο φυσιολογικά, χωρίς να μαρτίζει εγκεφαλική συγκόλληση. Ο δίσκος έχει καλά τραγούδια, με χρώμα, καλοπαιγμένα από τον Κορακάκη, το Μανώλη, Πάππο, τον Ηρακλή Βαβάτσικα και τους άλλους μουσικούς. Ισως να έχει κανείς ορισμένες επιφυλάξεις για κάποιες ερμηνείες, αλλά το γενικό χήμα παραμένει αίθριο.

σπουδαίοι στιχουργοί, παλιοί και νέοι.

Στη συλλογή αυτή διακρίνει κανές όλα τα στοιχεία, που συνθέτουν τη φυσιογνωμία του συνθέτη. Τα τραγούδια είναι χαμηλόφωνα, μελωδικά, με μια δύστη μελαγχολίας. Καλοτραγουδισμένα και καλοπαιγμένα.

Εγχωρίζει ο στίχος του Μάνου Ελευθερίου και τη ερμηνεία των Δημητριάδη - Τσαλιγοπούλου "Στων αγγέλων τα μπουζουκιά".

Στέλιος Ελληνιάδης

αποφεύγοντας τις γνωστές συμπληγάδες της δίσκογραφίας κι αυτό για δύο απλούς λόγους, που ίσως δεν είναι και τόσο απλοί αφού δεν αποτελούν τον κανόνα: πρώτον, συνηθίζει να εργάζεται μόνος του, ορίζοντας αυτός, από το πρώτο έως το τελικό στάδιο την παραγωγή των τραγουδιών του και, δεύτερον, χειρίζεται με έμπνευση κι επαρκή, γκώστη, το υλικό του.

Ο Παναγόπουλος είναι γνώριμός μας μέσα από ένα βασικά τραγούδι, στον πρώτο του δίσκο την "Ασταθή Ισορροπία" που κυκλοφόρησε τον Δεκέμβριο του '87, την "Άυρα". Η "Άυρα" ξεπέρασε τα όρια του πρώτου του δίσκου κι αποτέλεσε το διαβατήριο για να γίνει γνωστή, η δουλειά του.

Η "Έκτροπη", έργεται 6 ολόκληρα χρόνια μετά την "Ασταθή Ισορροπία" κι αποτελεί μία περισσότερο ολοκληρωμένη, μορφή του ύφους του Δημητρή Παναγόπουλου.

Ακουστικό ροκ εμπλουτισμένο με τον αναγκαίο τλεκτρισμό, με ποικιλα παιξίματα και μια υπόγεια ελληνικότητα που κάποιες φορές ανασύρεται και στην επιφάνεια. Εντυπωσιακό το γηρόχρωμα της δουλειάς αφού χρησιμοποιεί και όργανα απόντα από τη δίσκογραφία του τραγουδιού (π.χ. τυμπάνια), όπως και μια ορχήστρα δέκα εγχόρδων (στο τραγούδι "Λευκή Μαγεία", από τα πιο άμεσα του δίσκου).

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο Παναγόπουλος διαθέτει λόγο ευαίσθητο, οξυμένο κοινωνικά και κάποτε ποιητικά δοσμένο. Επίσης μια βαθιά μουσική παιδεία στο αυθεντικό rock και τις καλύτερες διεθνείς στιγμές του, στοιχεία που χαρακτηρίζουν τη δουλειά του αν και δεν εξαντλούνται σ' αυτήν.

Κι επιτέλους είναι "νέος τραγουδοποιός", ανήκει στη γενιά των τριαντάρηδων κι είναι απαλλαγμένος από το καταστροφικό άγχος της ταχείας

ΜΙΚΡΑ ΠΡΑΤΙΚΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΡΑΓΟΥΔΙΟΥ № 4
ΧΡΗΣΤΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ
Σημερινα 1ης Ιανουαρίου 2000 μ.Χ.

ΜΕΡΙΚΕΣ ΜΑΚΡΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΛΑΝΝΟΒΑΛΑΟΥ
ΜΑΝΟΣ ΕΛΛΗΝΟΣ ΣΙΝΑ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΤΕΛΛΟΥΣ ΧΑΙΔΑΡΙΟΥ
ΛΟΓΟΤΥΠΟ ΧΡΗΣΤΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ ΜΗΧΑΝΗ ΜΟΜΗΤΗΛΙΑΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΑΡΑΓΑ ΜΑΝΙΑΣ ΛΑΣΙΘΙΟΥ ΕΛΛΑΣ ΤΣΑΛΙΓΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ/ΕΚΤΡΟΠΗ

Δημήτρης Παναγόπουλος
"Έκτροπη" FM RECORDS

Όσο φορέθηκε ο όρος "τραγουδοποιός" τα τελευταία χρόνια, τόσο περισσότερο έλλειψε τη ουσία αυτού που εννοεί και -κυρίως- αντιπροσωπεύει ως όρος.

Η γενιά των σαραντάρηδων ανέλαβε να υποδυθεί αυτόν το ρόλο, άλλοτε βαρύτερα κι άλλοτε ελαφρύτερα, πετυχαίνοντας ελάχιστες φορές να εμφανίσει στήγμα και να πέσει για την ύπαρξη λόγου και προσωπικού ύφους.

Οι συμπληγάδες της δίσκογραφίας άλλωστε σπανίως θα τιμήσουν την εξαίρεση, και ακόμη σπανιότερα θα της ανοίξουν δρόμο στο κοινό.

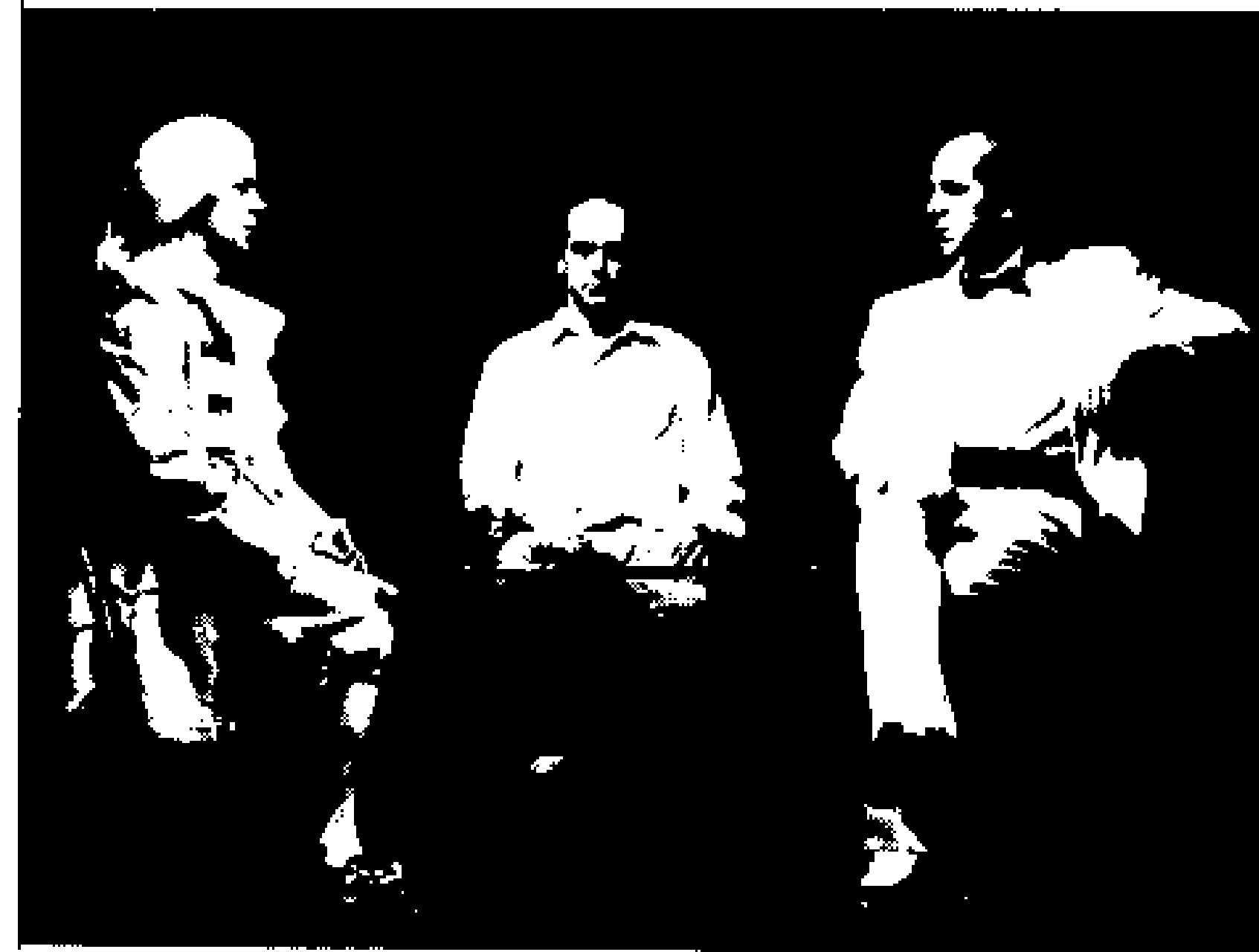
Ο Δημήτρης Παναγόπουλος αποτελεί, κατά τη γνώμη μου, σπάνια περίπτωση στο χώρο της εγγώριας τραγουδοποιίας. Κατορθώνει να επιμένει στο ύφος του, ενίστε προχωρώντας το,

Δίσκο παρουσίαση

καταξίωσης που ταλαντεύει τη μεγαλύτερη του γενιά.

Εμείς προσέχαμε την "Έκτροπή" και σταθήκαμε ιδιαίτερα στον "Πλιγγό", την "Έκτροπή" και τη "Λευκή Μαγεία".

ΟΡΦΕΑΣ ΠΕΡΙΔΗΣ

Ορφέας Περίδης

"Αχ! ψυχή μου φαντασμένη" ΑΚΤΗ

Το "Φεύγω" αλλά και το "Μάτια μου" στα ΣΥΝΕΡΓΑ του Νίκου Παπάζογλου έδειξαν ένα συνθετικό ταλέντο που η ανακάλυψη, της δουλειάς του παρουσίαζε, αν μη τι άλλο, ενδιαφέρον. Μέσα από τον "Ρουπέν των καμένων δασών" από τους Αγώνες ελληνικού τραγουδιού της Καλαμάτας, αποκτήσαμε μια πρώτη αίσθηση και για τη φωνή του.

Ο Ορφέας Περίδης διαθέτει μια συγγένεια με το καθαρό ύφος που μας προφορούνται η σκηνή της Θεσσαλονίκης κάποια χρόνια πριν, κυρίως μέσω του Νίκου Παπάζογλου. Από την άλλη, όμως επιδίδεται και σε πιο "σύγχρονες" μορφές γραφής.

Στην εν λόγω πρώτη του δίσκογραφή, δουλειά και οι δύο αυτές πλευρές συναντώνται δημιουργώντας μια τελική, αίσθηση, ενός μάλλον ανομοιογενούς υλικού, σαν να συγχέντωσε σ' ένα δίσκο τα καλύτερα του ως τώρα τραγούδια, γραμμένα σε διαφορετικές φάσεις και μέσα από ποικίλες επιδράσεις.

Φυσικά η ταμπέλα δεν είναι εκείνο που κρίνει το αποτέλεσμα της εργασίας ενός μουσικού και μάλιστα στην πρώτη του ολοκληρωμένη εμφάνιση. Μετρούν περισσότερο η έμπνευση, ο τρόπος χειρισμού του υλικού του, ακόμη και η αμεσότητα στην τελική του διαμόρφωση. Ο Περίδης πετυχαίνει και στα τρία, αλλού περισσότερο αλλού σε μικρότερο βαθμό, μας δίνει ένα δίσκο φρέσκο και σίγουρα υπόσχεται για το μέλλον. Η ενορχήστρωση (συνεργασία Περίδη και Θύμου Παπαδόπουλου) μάλλον τονίζει την ανομοιογένεια του υλικού, ίσως είναι θέμα άποψης, πιθανώς και αναγκαίας κατάληξης.

Σε ηλικία 36 χρόνων ο Ορφέας Περίδης κερδίζει αμέσως τη θέση του στο χώρο των "τραγουδοποιών".

Ελπίζουμε ότι θα ξεπεράσει τα συνηθισμένα όρια που υφίστανται σ' αυτό το χώρο. Η "Φωτοβολίδα" ζωγράφισε ως τώρα κι αποτέλεσε και το πυροβολικό της αμεσότητας του "Αχ ψυχή μου φαντασμένη", εμείς όμως μένουμε κολλημένοι στο "Μεταφραστό" που είναι στα σίγουρα ένα από τα μεγάλα τραγούδια των τελευταίων ετών.

Δημήτρης Χατζόπουλος

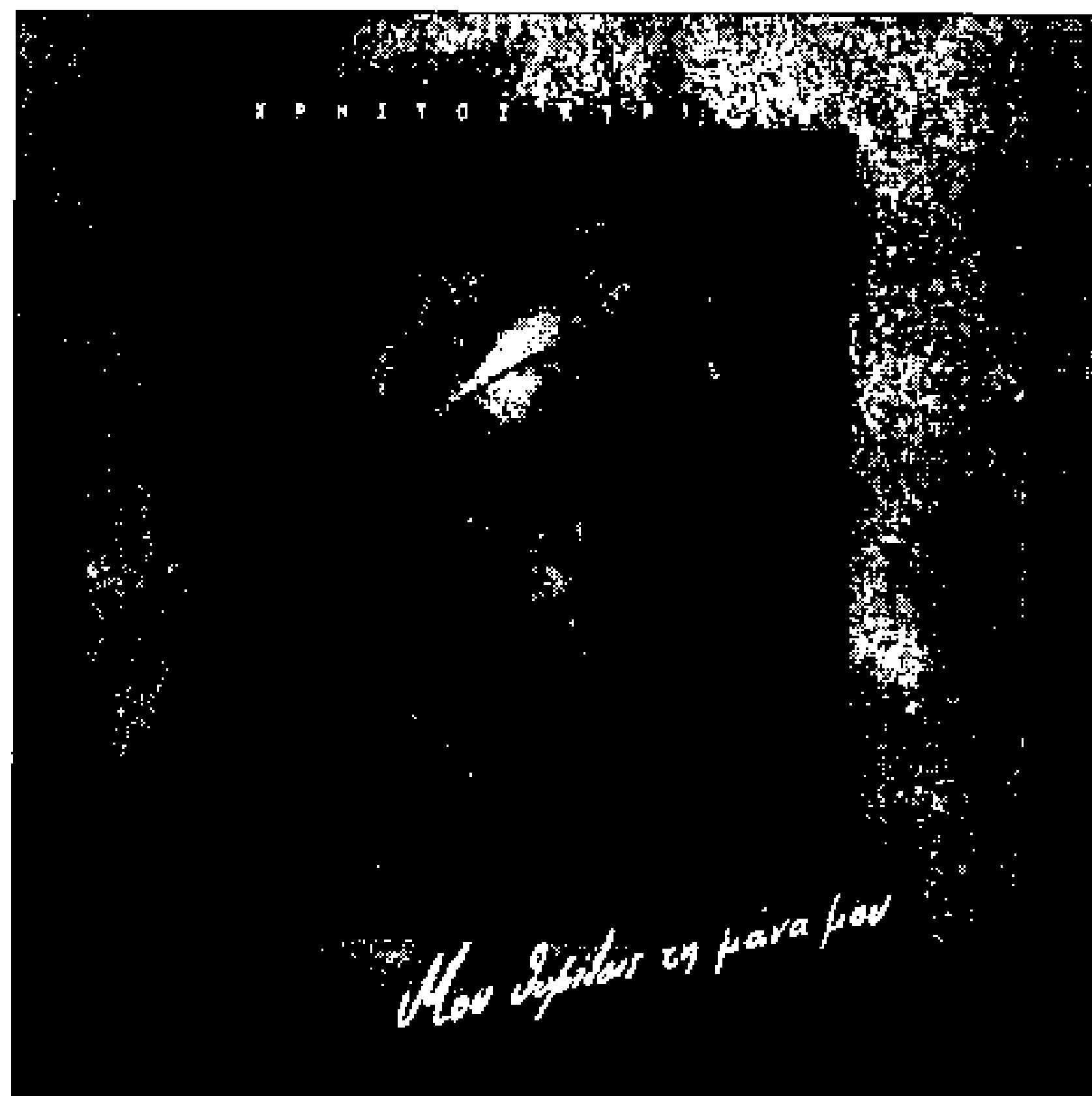

Βασιλης Σκουλάς
"Δροσοσταλίδες" KNOSSOS

Ενας από τους σπουδαίους λυράριδες-τραγουδιστές της Κρήτης, δένει τα τραγούδια αυτές της συλλογής με

μαντολίνο και μαντόλα, χωρίς τη λύρα του.

Ο Βασιλης Σκουλάς, με πολλούς δίσκους στο ενεργητικό του, διαφοροποιεί τη "γλώσσα" του χωρίς να απομακρύνεται από το γνώριμο περιβάλλον του. Το διαπιστώνεις εύκολα με τη βελόνα να τρέχει στ' αυλάκια του δίσκου, αφήνοντας γλυκούς ήχους στην ατμόσφαιρα. Τα κομμάτια είναι καινούργια, εκτός από δύο παραδοσιακά. Ενας δίσκος που θα οκανοποιήσει όσους αγαπούν τους ελληνικούς ήχους από όποιο μέρος της Ελλάδας κι αν προέρχονται.

Χρήστος Κυριαζής

"Μου θυμίζεις τη μάνα μου" SONY

Το πιο διάστημα όνομα της εποχής. Και με τις σφαίρες να (του) πέφτουν σαν το καλάζι. Γιαερόλες.

Τα τραγούδια είναι βιωματικά, απλά και αρπιαστικά. Οι αδυναμίες στην ερμηνεία είναι μέρος της δύναμης τους. Κουρασμένοι άνθρωποι από τον πολύ θόριο της μέρας και της νύχτας αφήνονται στη γάρη του αυτσισάιντερ κι του απρόβλεπτου, χωρίς να κόβουν τις φλέβες τους.

Όσο κρατήσει. Και θα κρατήσει αν και τα καινούργια τραγούδια αντέξουν και δεν γονατίσουν μπροστά στις απαιτήσεις και εντυπώσεις που δημιουργεί η ξαφνική μεγάλη επιτυχία και η δημοσιότητα που πια δεν ελέγχεται.

Μπάμπης Κούκας

δίσκο παρουσίαση

Νίκος Κυπουργός
"Μουσική για το θέατρο, τον κινηματογράφο και την τηλεόραση, 1991-1992" FM RECORDS

Η καταγραφή στο δινύλιο ή το CD μουσικής ή τραγουδιών που έχουν χρησιμοποιηθεί στον κινηματογράφο, το θέατρο ή την τηλεόραση, δίνει ένα σώμα διαρκείας στη δουλειά του δημιουργού και δίνει την ευκαιρία στους μουσικόφιλους ή τους θεατρόφιλους να κρατήσουν τίχους που τους γοήτευσαν την ώρα που η προσοχή τους ήταν κυρίως στραμένη στην εικόνα επί σκηνής ή στην οθόνη. Για να γίνει το άλμα είναι απαραίτητο η μουσική να μπορεί να αυτονομηθεί από την εικόνα και να λειτουργήσει αυτοδύναμα. Οπως έγινε με το σάουντρακ της ταινίας "Ρομ".

Ο Κυπουργός δουλεύει συστηματικά με τις μουσικές επενδύσεις και στο δίσκο με τα κομμάτια της περιόδου 1991-92, διαπιστώνει κανείς τις προσπάθειες για μια προσέγγιση διαφορετική στο κάθε έργο, με κοινά χαρακτηριστικά που πηγάζουν από τη μουσική παιδεία του δημιουργού τους.

Ενας πολύ ειδικός δίσκος.

Ζαχείρης Μελάς
"Βγες απ' το μιαλό μου" MINOS

Βόρειος τραγουδιστής, με δύνατή παρουσία στις πίστες των μαγαζιών και φίλους που τον ακολουθούν όπου κι αν εμφανίζεται. Τα τραγούδια του δίσκου είναι εντελώς μέσα στο κλίμα του, αλλά τον βοηθούν όσο θα χρειαζόταν για να αλλάξει κατηγορία; Πάντως, ένας αξιοπρόσεκτος τραγουδιστής της βαριάς σχολής, από Αγγελόπουλο έως Καρρά, που αποκτά ρεπερτόριο. Βεγκαρίζουν τα τραγούδια, Αναρωτιέμαι (Β. Καρρά) και Καλύτερα ελεύθερος και αλήτης (Α. Χρυσοβέργη - Σ. Γιατρά).

Χαΐνηδες
"Κόσμος κι όνειρο είναι ένα" MVI

Ερχονται από την Κρήτη με λύρες, φλογέρες, ούτια, μαντολίνα κλπ.. Οι Χαΐνηδες. Από τις ομάδες που είναι εργαστήρια χωρίς επιστήμονες με άσπρες μπλούζες και δοκιμαστικούς σωλήνες. Και δουλεύουν, ψάχνουν, ευχαριστιούνται, αποδίδουν. Μπορεί ακόμα να μην φτάνει κανείς σε τρυμέρες εξάρσεις, αλλά και μόνο που κολυμπάει γαλήνια σε τόσο τρυφερές θάλασσες, δεν φτάνει;

Αιμιλία Κουγιουμπτζή
"... Κάπι παιδιά που αγαπάνε το τραγούδι" ARTISTIC

Τα τραγούδια είναι γνωστά κι αγαπημένα. Το διαφορετικό είναι η αίσθηση της πολύ προσωπικής επιλογής του Σταύρου Κουγιουμπτζή, ο οποίος ζει στη Θεσσαλονίκη, στηρίζει τις εμφανίσεις του στο συγκρότημα που δημιουργεί με τους μουσικούς από το Βορρά και με σταθερό συνεργάτη τη γυναίκα του Αιμιλία, που ερμηνεύει όλα τα τραγούδια του δίσκου.

Άντρη Κωνσταντίνου
"Κι έτσι, κι αλλιώς, κι αλλιώτικα" MVI

Ένα κορίτσι για το οποίο ακούς τα καλύτερα λόγια από πολλούς στημαντικούς συνθέτες, αλλά δεν έχει μέχρι τώρα καταφέρει να καθιερώθει πλατύτερα. Ισως φταιει ότι ακόμα δεν έχει διαμορφώσει προσωπικό στυλ παρ' όλο που είναι πολύ εκφραστική.

Από την πρώτη πλευρά του νέου της δίσκου ξεχωρίζει το τραγούδι του Μ. Πλέσσα και της Λ. Καρέρ Πόσο γελαστηκα και από τη δεύτερη του Χ. Νικολόπουλου Κλαιώ, σε στίχους της Σώτιας Τσώτου και Φταιώ εγώ σε στίχους Λ. Κώνστα.

Σαράντης Σαλέας
"Όπου πάω αγαπάω" ALFA-MI

Ο Σαράντης είναι ένας από τους καλύτερους μουσικούς των πάλκων με τεράστια πείρα, πάμπολλα ακούσματα και τολμηρό παιχνιδιο.

Όμως ο δίσκος αυτός δεν έγινε για να δείξει όλα αυτά τα προσόντα του, αλλά για να περάσει στο στερέωμα ως τραγουδιστής. Το ύφος είναι γνώριμο, από το χώρο του Σκαρίδα και του Χριστοδούλοπουλου, αλλά τα τραγούδια δεν βγάζουν τη δύναμη που θα βοηθούσε το Σαράντη να επιβληθεί ως ερμηνευτής. Ισως δεν είναι ευνοϊκή η εποχή, που ο χώρος αυτός δρίσκεται σε υποχώρηση. Ενδιαφέρον έχει ο ίχος που βγαίνει από τα πλήκτρα του Σαράντη, το κλαρίνο του Βασιλη Σαλέα και το βιολί του Λευτέρη Ζέρβα.

Ο δίσκος είναι αφιερωμένος στον πρόωρα χαρένο Ανδρέα Σπυρόπουλο, που ήταν φίλος και συνεργάτης των παιδιών.

Μανώλης Λιδάκης
"Καράβι απόψε το φιλί" SONY

Ενας καλός τραγουδιστής που ανακαλύπτεται σιγά - σιγά, μέσα από προσεγμένους δίσκους. Ο τελευταίος, γάρι, στην επιλογή και τα παντρέματα που έκανε ο Κώστας Χατζηδούλης κυρίως από το υλικό που διαθέτει, αποτελείται από ωραία τραγούδια που αρέσουν και στους νέους φίλους του λαϊκού τραγουδιού.

Λάκης με τα Ψηλά Ρεβέρ
"Σκουπίδι του Σαββατοκύριακου" MINOS

Ένας σοβαρός Λάκης, από το εξώφυλλο ως τις επιλογές, από τον Μπουσκάλια στο βαλς της αρχής (και του τέλους).

Ενηλικίωση, Ευαισθησίες,

Δίσκοπαρουσίαση

**Θανάσης Παπακωνσταντίνου,
Γιώργος Μιχαήλ
"Αγία Νοσταλγία" ΛΥΡΑ**

Η Αθήνα πάντοτε κάτι περιμένει από τη Θεσσαλονίκη.

Τα τραγούδια του Θανάση, Παπακωνσταντίνου άξιζαν να γραφτούν στο βινύλιο. Είναι ολοκληρωμένα, οι στίχοι δεν είναι άνευ ουσίας, μιλάνε, και οι φωνές - βασικά του Γιώργου Μιχαήλ - είναι δεμένες με τα τραγούδια. Θες ο Παπάζογλου, θες τη ομάδα των μουσικών (Πάππος, Βόμβολος, Μάλαμας κ.ά.), τα όργανα (μπουζούκι, ούτι, μπεντίρ, ακορντεόν κτλ.), οι στροφές του Ομάρ Καγιάμ και του Εμπειρίκου, όλα μαζί, αποτελούν ένα ωραίο σύνολο μέσα στο σύγχρονο ελληνικό τραγούδι.

Γιώργος Νταλάρας

"Βαμμένα κόκκινα μαλλιά" MINOS
Συμ.: Αφροδίτη Μάνου, Οπισθοδρομικό

Εάν δεν παρακολουθείς τα σήριαλ στην τηλεόραση αντιμετωπίζεις με καχυποψία ένα δίσκο που βασίζεται σε κάποιο σχετικό υλικό και διαφραγμάται τόσο επίμονα. Ετοιμένος ή να έχει ίσως μια ιδιαίτερη σημασία όταν, βγάζοντας το δίσκο από το πικάπ, έχεις τρόπη σκηματίσει την εντύπωση, ότι τα τραγούδια είναι καλά, λειτουργούν ανεξάρτητα από την εικόνα και σίγουρα δεν έχουν γραφτεί στο πόδι απ' τον Βασίλη Δημητρίου.

"Μια βραδιά στη Στοά Αθανάτων" ΜΒΙ

Τραγ.: Γ. Ειντάρης, Θ. Στίγκα, Ν. Τράπα, Τ. Βεργιώτης, Κ. Σκαρπέλης

Στο γνωστό στέκι στην κρεαταγορά, ηχογραφήθηκε το περσινό πρόγραμμα με όλους τους συντελεστές και 22 πολύ γνωστά τραγούδια, από το "Μπουφετζή" του Μπάτη, ως το "Πλουσιόπαιδο" του Χιώτη.

Πυξ Λαξ

"Ο ήλιος του χειμώνα με μελαγχολεί" ΕΜΙ

Συμ.: Βασίλης Καρράς

Πριν από μερικά χρόνια θα ήταν πολύ περίεργη η συμμετοχή του Βασίλη Καρρά στο δίσκο μιας παρέας παιδιών που ψάχνουν έναν τύχο γηλεκτρικό. Δεν θα άντεχαν οι ίδιοι ούτε την απλή σκέψη μιας τέτοιας πιθανότητας.

Σήμερα ωστό γίνεται και μάλιστα σε τέτοιο βαθμό που ο δίσκος πουλάει χάρη στη σουξέ του Καρρά. Βέβαια όποιος αγοράζει το δίσκο για τον Καρρά μπορεί να μην τρελαθεί με τα υπόλοιπα τραγούδια αλλά υποθέτω ότι ούτε θα αγαναγκήσει γιατί είναι καλοφτιαγμένα και δεν απαιτούν την υποταγή του ακροατή σε ένα εντελώς διαφορετικό ύφος ή στυλ. Κρύβουν μέσα τους μια συγγένεια που πρώτα γεννήθηκε μέσα στο μιαλό των δημιουργών τους.

Κομπανία

"Ο παιζων" ΕΜΙ

Συμ.: Δημήτρης Μητροπάνος

Αναβαπτίστηκε η Αθηναϊκή Κομπανία, αλλά στην ίδια πίστη.

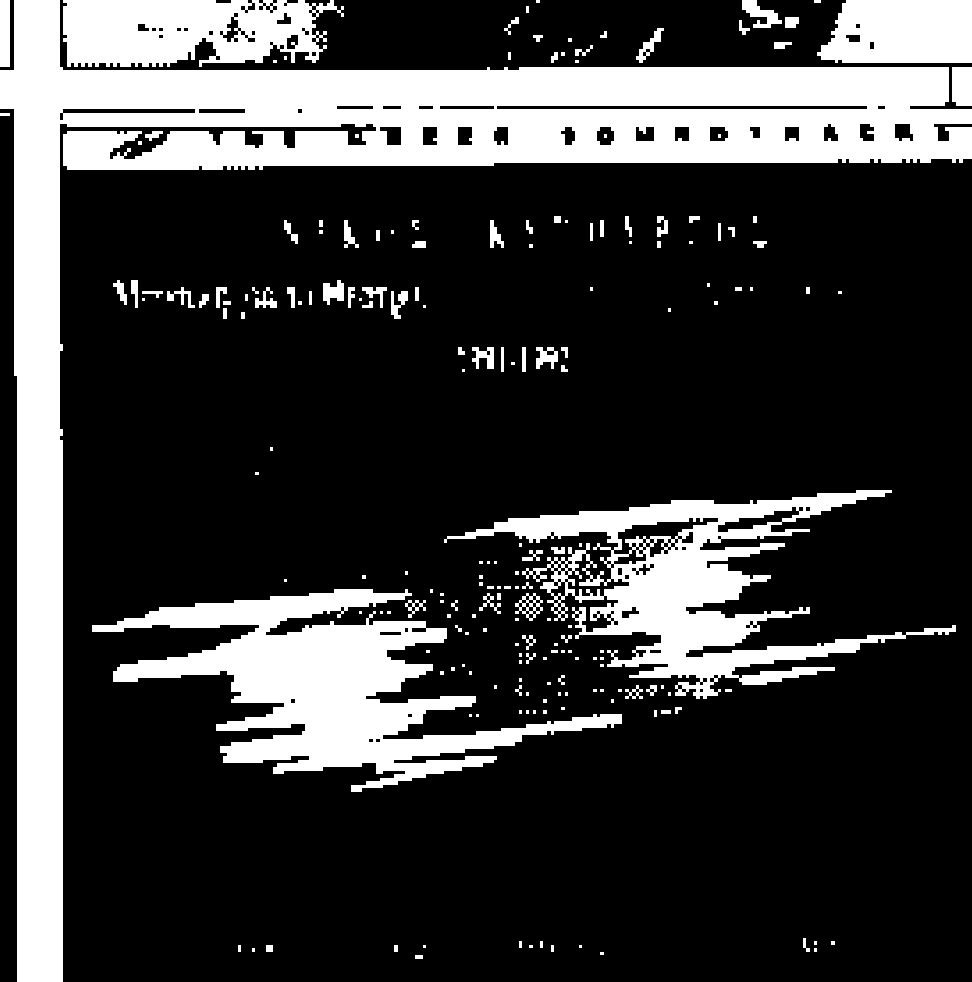
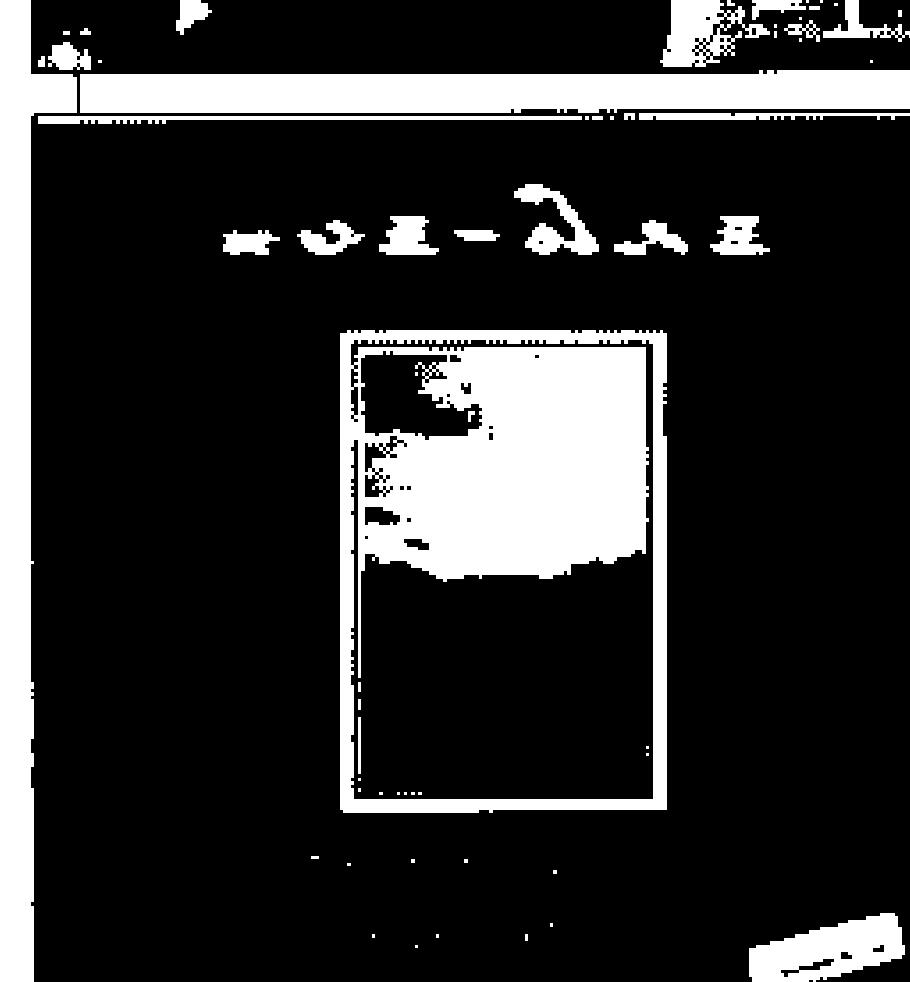
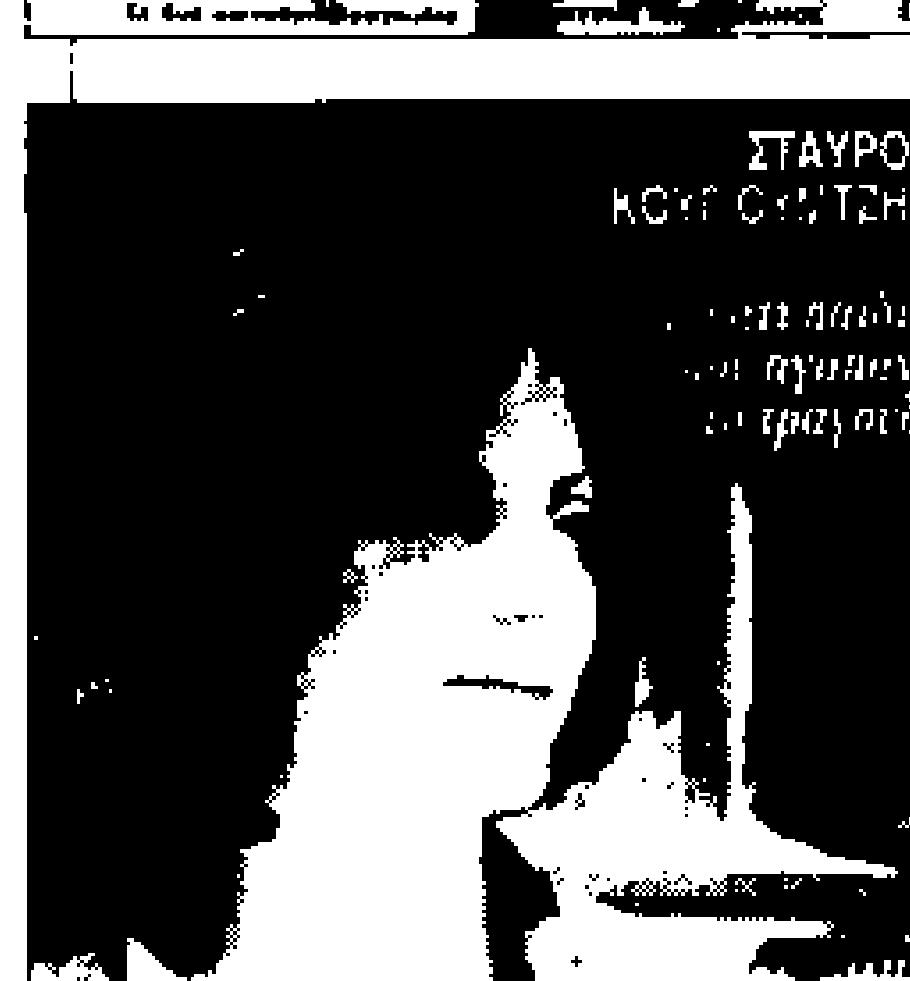
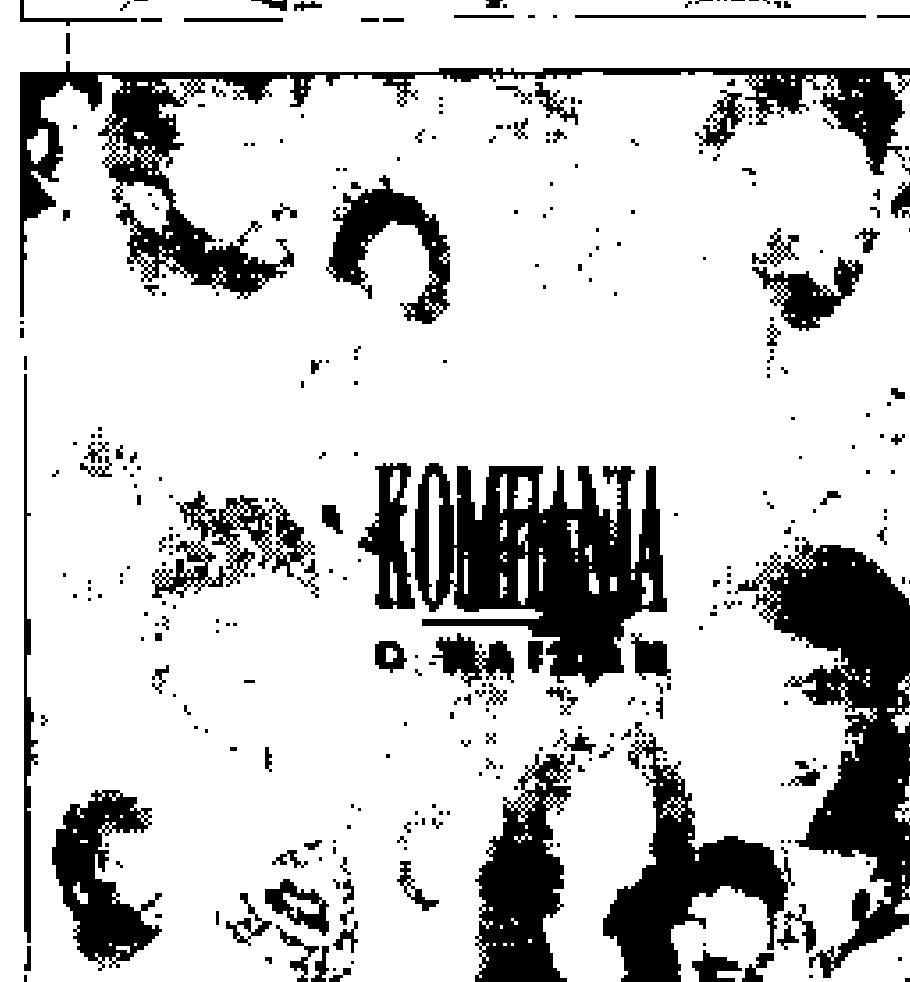
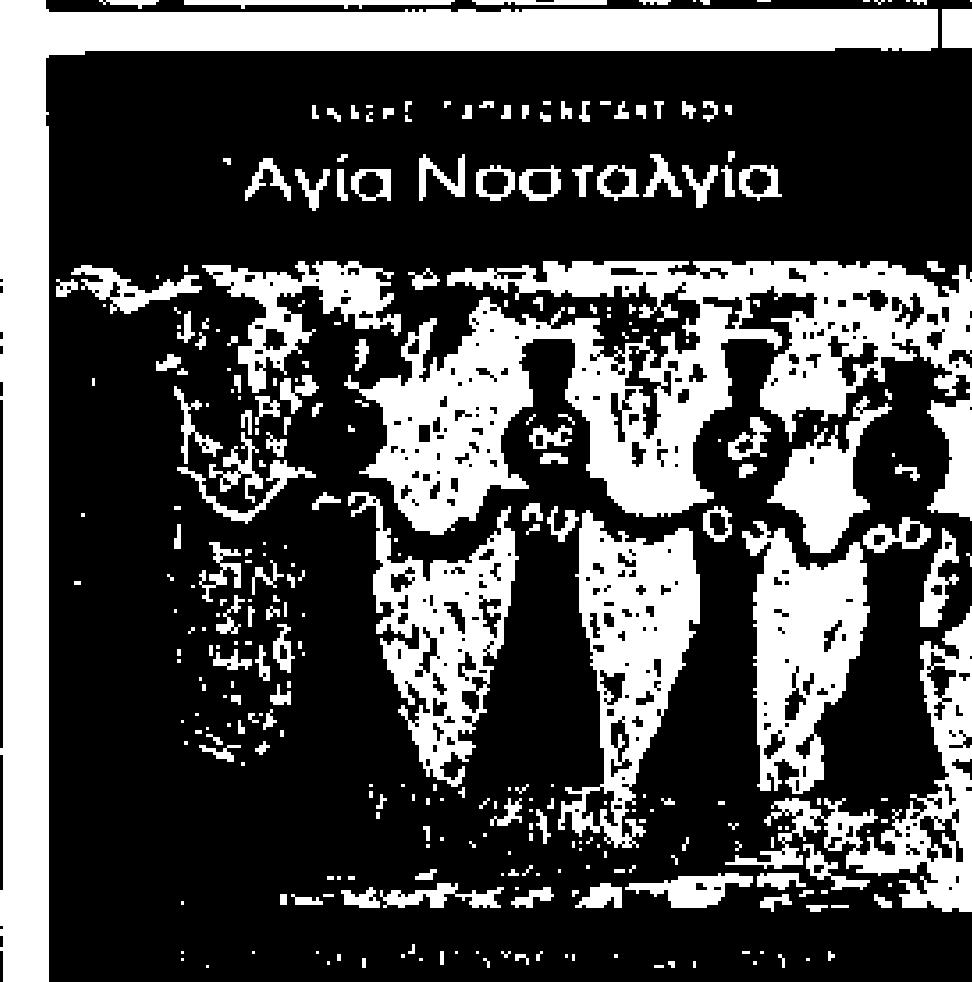
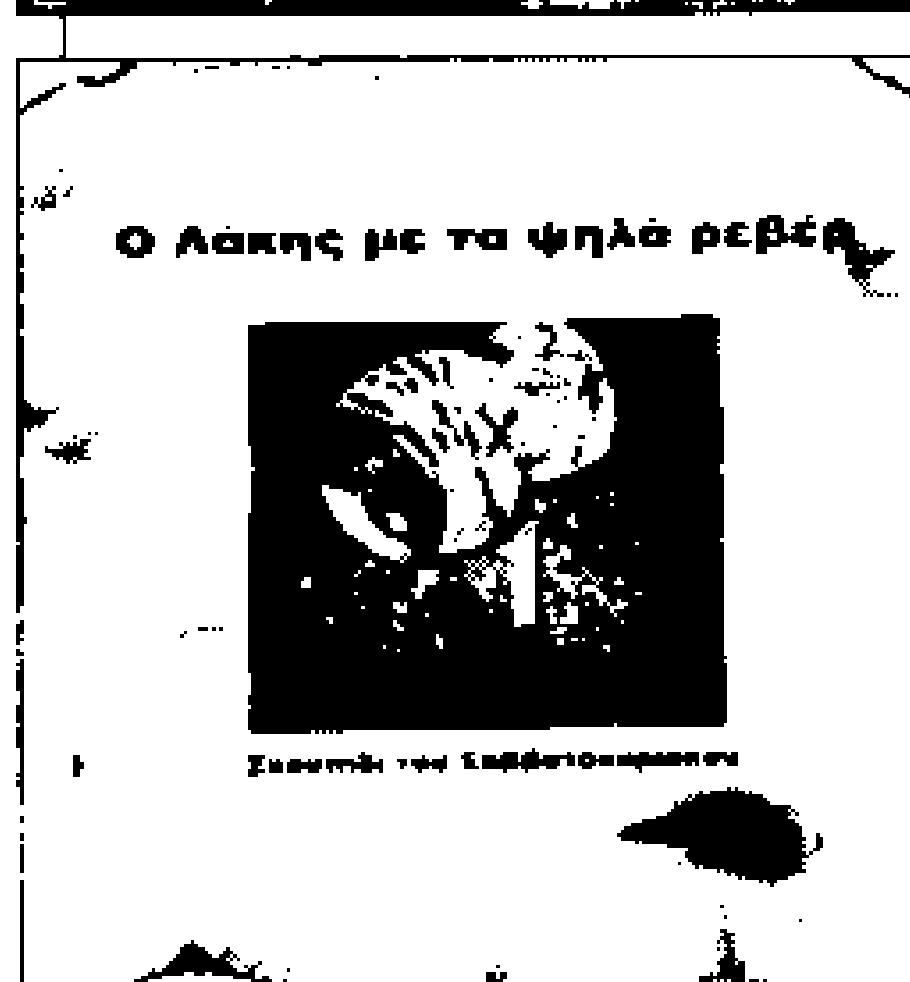
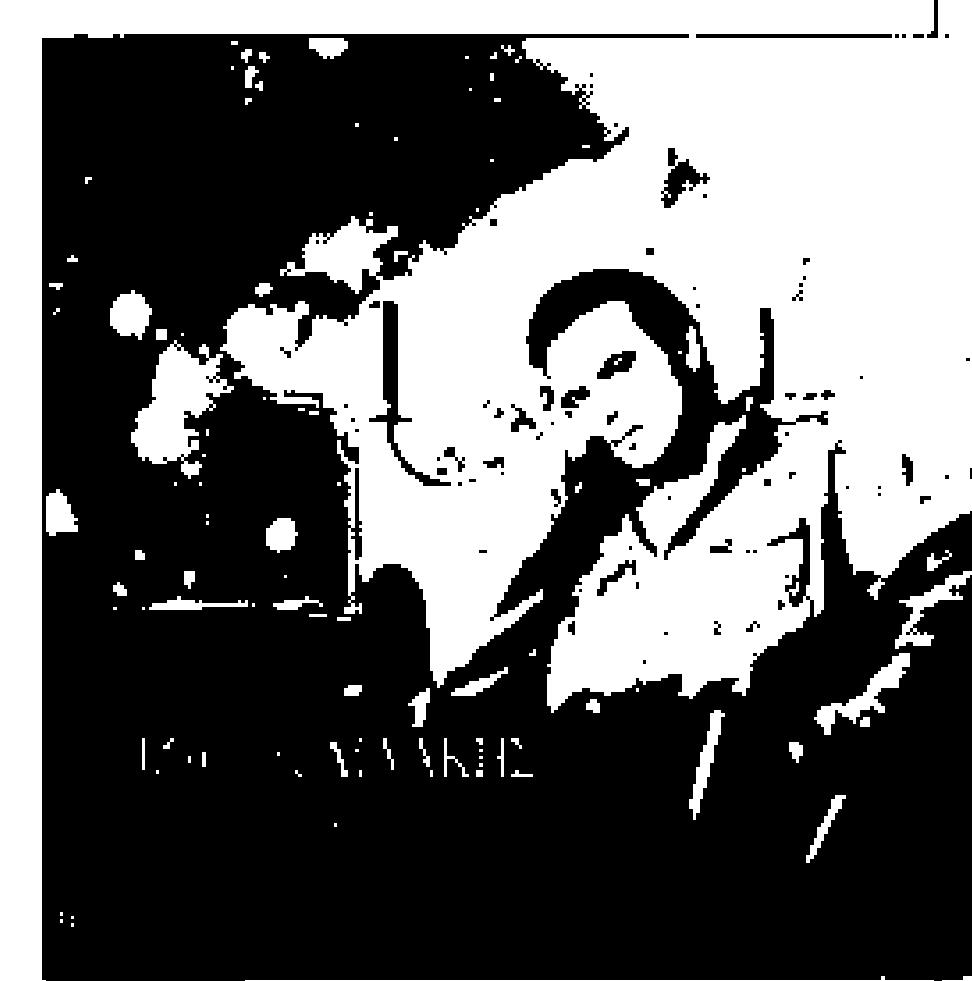
Τα τραγούδια είναι καλά, τα περισσότερα. Ο Χατζηδιάκος γράφει λαϊκό στίχο, ο Μητροπάνος είναι όπως μας αρέσει όταν έχει τραγούδι να πεί (χυρίως το δεύτερο) και η ιδέα της επανεκτέλεσης του πρώτου τραγουδιού που δισκογράφησε ο Καζαντζίδης δεν είναι κακή.

Καλέ κοπέλα, καλέ κοπέλα,
για μπάνιο πάω, αν θέλεις έλα..

Σταμάτης Μεσημέρης

"Το άγριο πλήθος" ARTISTIC

Η αγωνιώδης προσπάθεια που κρατάει και κρατάει, να κάνουμε ελληνικό ροκ κι όλο δεν μας βγαίνει. Σαν

απαγγελία μιας απελπισίας και ενός φρεσώματος με υπόκρουστη, ένα δυσκίνητο ήχο.

Σίση Παρουσία

ΣΤΕΛΙΟΣ ΒΑΜΒΑΚΑΡΗΣ

118

Αρχόντισσα του Λιμανιού

Νίκος Οικονομίδης
Επερτέρες Λέωφόρου Τραγουδά

Νίκος Οικονομίδης "Αρχόντισσα του λιμανιού" ΝΤΕΦΙ

Η ελληνική μουσική και το τραγούδι οφείλουν την ύπαρξη τους στους μουσικούς που κάθονται στο πάλκο, του πανηγυριού ή του μαγαζιού. Τα τελευταία χρόνια με την αυξανόμενη επιρροή της διττής μουσικής και της τεχνολογίας - στην καλή και την κακή εκδοχή τους -, την υποχώρηση της προφορικής μετάδοσης και τον περιορισμό του αυτοσχεδιασμού, με μεγάλη ανησυχία αναρωτιόμαστε αν τη φουρνιά των μεγάλων μουσικών που ακόμα βρίσκεται σε δράση θα έχει το ίδιο άξιους διαδόχους ή θα αντικατασταθεί από διαβασμένους αλλά μέτριους μουσικούς.

Από το χώρο του δημοτικού τραγουδιού έρχονται τα πιο ανησυχητικά σήματα. Μετά τον Κόρο, το Βασιλόπουλο και το Μόσχο, τι;

Το ΝΤΕΦΙ γιόρτασε το κλείσιμο της πρώτης δεκαετίας του (1982 - 1992) με την έκδοση τεσσάρων δίσκων, εγκαινιάζοντας ταυτόχρονα μια νέα δραστηριότητα παράλληλα με την έκδοση του περιοδικού και των βιβλίων, τη διοργάνωση συναυλιών, την παραγωγή τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών εκπομπών, την επιμέλεια εκθέσεων και την οργάνωση διαλέξεων.

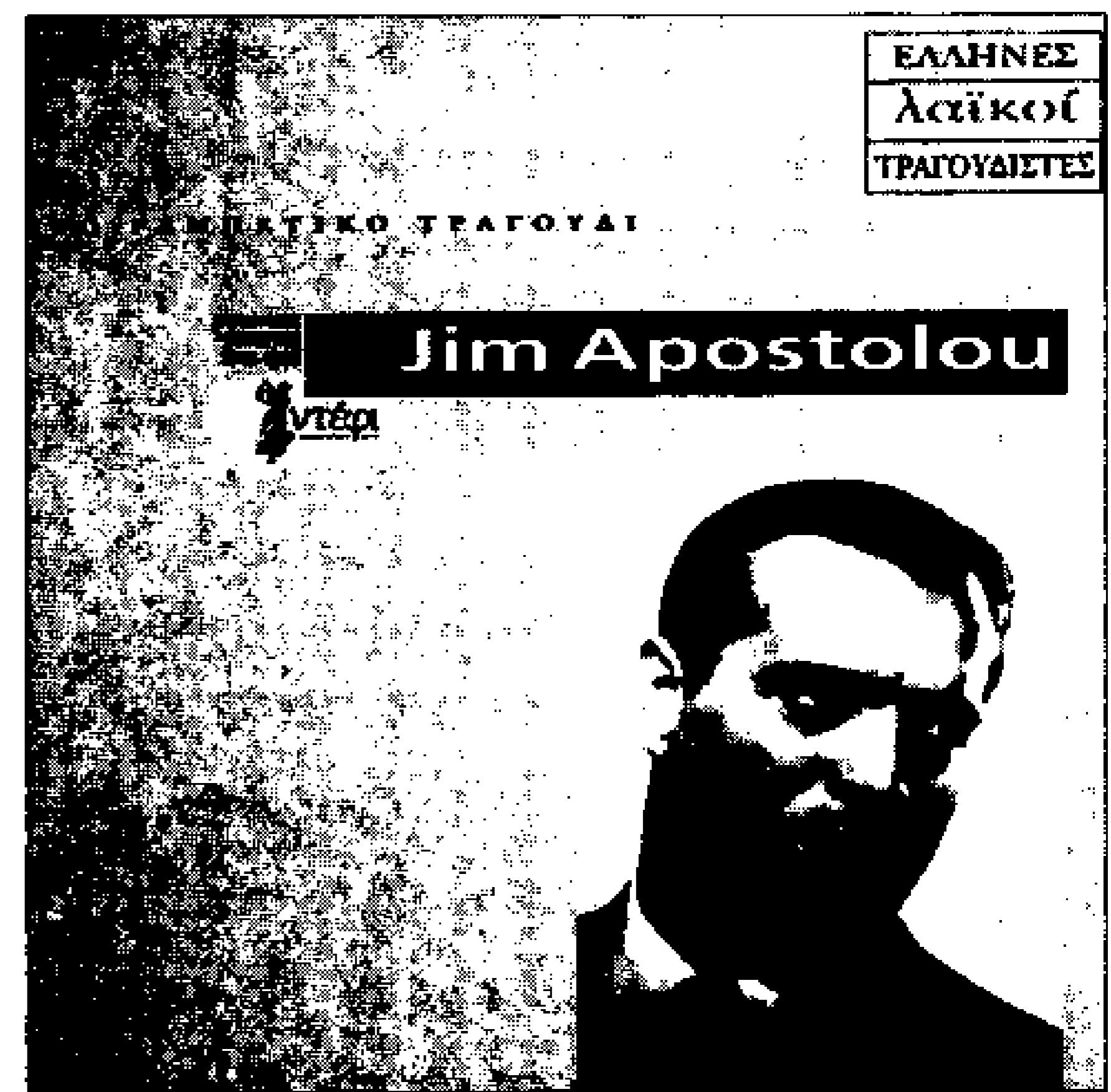
Το ΝΤΕΦΙ, με δοκή του επικέτα, θα ασχοληθεί χιρίως με την παραγωγή δίσκων λαϊκής μουσικής, παραδοσιακής και σύγχρονης. Με παλιά και καινούργια τραγούδια. Επίσης θα αποτελέσει ένα κανάλι επικοινωνίας με καλλιτέχνες και συγκρότηματα που ανοίγονται σε νέα πεδία και με καινούργια ταλέντα, μουσικούς, συνθέτες, σπιχουργούς και τραγουδιστές.

Η επιλογή αυτή έριγνε γιατί πολλές ιδέες μας έμεναν ανεκπλήρωτες και γιατί από τη συνεχή επαρή μας με τους Έλληνες δημιουργούς διαπιστώναμε ότι παρ' όλη την πληθώρα δισκογραφιών εταιριών και των μεγάλο αριθμού των νέων δίσκων που κυκλαρούν σε ετήσια βάση, το βάρος πέφτει κατά κανόνα στα μεγάλα ονόματα και πολλοί καλλιτέχνες δισκολεύονται να συνεννοηθούν με τους ανθρώπους που κάθονται πίσω από τα μεγάλα γραφεία των εταιριών.

Για τα πρώτα δείγματα της δισκογραφίας μας παραγωγής, μερικά σχόλια.

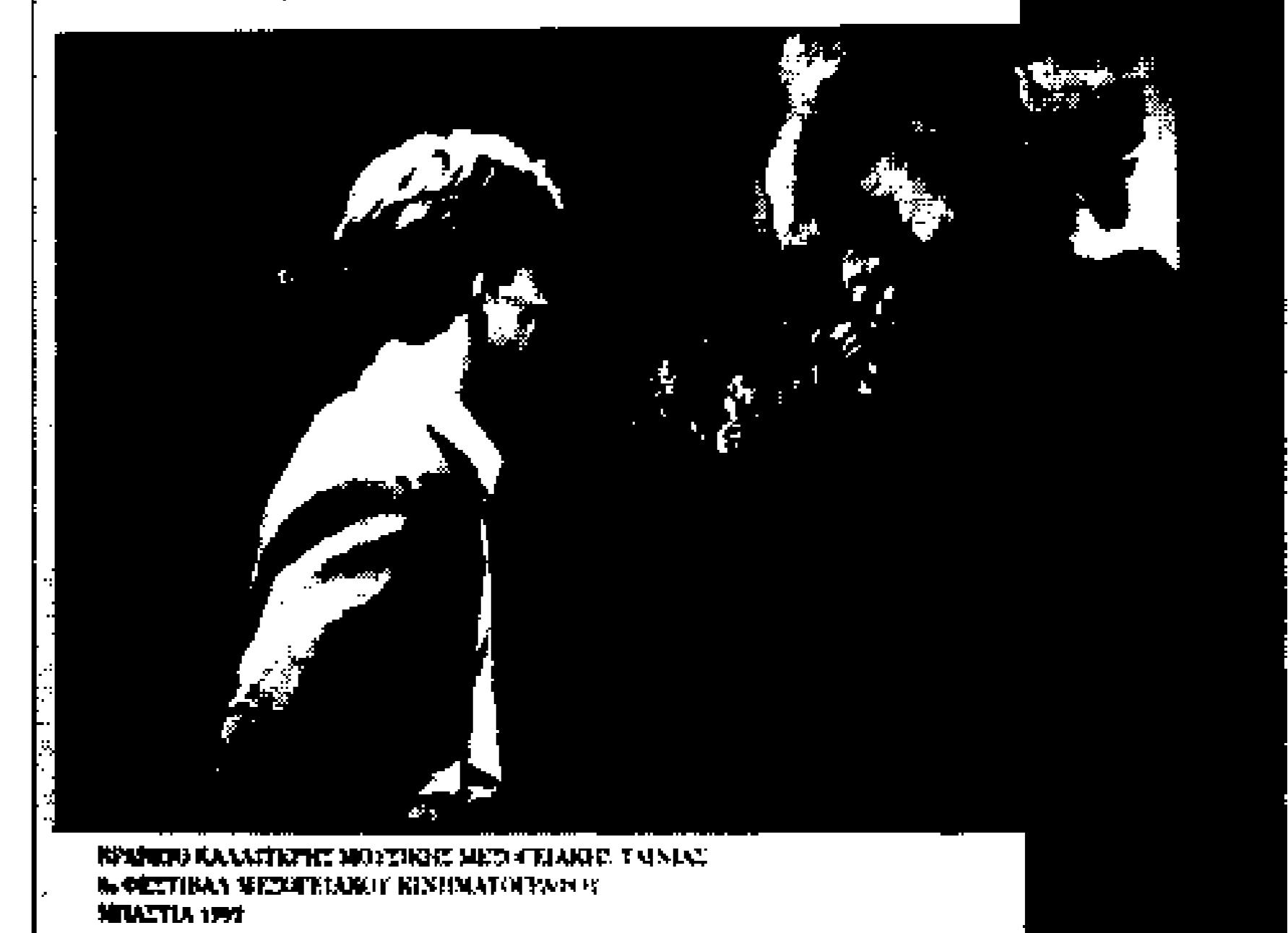
Ο Σακέας, ο Ζέρβας και μερικοί άλλοι είναι πραγματικά σπουδαίοι μουσικοί, αλλά έχουν απομακρυνθεί - περισσότερο από τους προηγούμενους - από τη δημοτική μουσική.

Ο Νίκος Οικονομίδης ανήκει στους νεότερους οργανοπαίκτες και κινείται με μεγάλη άνεση ανάμεσα στο σύγχρονο και το παραδοσιακό, χωρίς να υποκύψει στις δελεαστικές προκλήσεις για την απομάκρυνση από το τελευταίο. Γέννημα των Κυκλαδών, από τη λιλιπούτεια Σχοινούσα, δίπλα στη Νάξο, ξεχώρισε για πολλούς λόγους. Γνωρίζει πολύ καλά την παράδοση από τον πλατύ χώρο του Αιγαίου και της Μικράς Ασίας. Παιζει με μεγάλη δεξιότεχνία το βιολί και προσπαθεί να διερευνήσει τον ανοιχτό και επικίνδυνο χώρο της νέας δημοτικής,

ΠΟΡΓΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ ΚΡΥΣΤΑΛΛΙΝΕΣ ΝΥΧΤΕΣ

Μαζί με τη Γιώτα Μαργαρίτη

διασκευάζοντας τίχους και μελωδίες που στραφογυράνε στο μαλό του και στα δάχτυλα του και γράφοντας και ερμηνεύοντας δικά του πρωτότυπα τραγούδια και μουσικές.

Προϊόν αυτής της διεργασίας είναι τη "Αρχόντισσα του Λιμανιού", με τραγούδια που έχουν το άρωμα και την ευγένεια του Αιγαίου, καλούν σε χορό και αντίκουν τα θέματα τους από τη θάλασσα, τον έρωτα και την ξενητιά.

Το ελληνικό τραγούδι δεν μπορεί να ζήσει και να αναπτυχθεί αν δεν τροφοδοτείται συνεχώς από νέο αίμα, υλικό και ανθρώπους. Και οι μουσικοί δεν μπορεί να περιοριστούν στις επανεκτέλεσεις των κλασικών μοτίβων, γιατί αυτό είναι ενάντια στη φύση του λαϊκού μουσικού και γιατί η ζωή απαιτεί τη συνύπαρξη και το μπλέξιμο του παλιού με το νέο. Άλλιώς υποκύπτει η μουσική στο θάνατο ή διασώζεται σαν ένα σώμα ακίνητο, παγερό.

Δισκοπαρουσία

Ορισμένοι φίλοι της παραδοσιακής μουσικής που πιστεύουν ότι θα τη σώσουν χτίζοντας οχυρά και εκδίδοντας πιστοποιητικά αυθεντικότητας, την αποτελείων μια ώρα νωρίτερα. Οι ίδιοι δε εξελίσσονται σε συλλέκτες που δεν έχουν και μεγάλη σχέση με τη μουσική, όπως και όπου αυτή γεννιέται, αναπαράγεται, συγχρούεται, αλλάζει, ζει, πεθαίνει και αναγεννεύεται.

Η "Αρχόντισσα του λιμανού" είναι ένα θαυμάσιο δείγμα νέας γραφής. Με τραγούδια που θα τα ευχαριστηθείς ακούγοντάς τα χωρίς τις προκαταλήψεις ενός ειδικού, σε μια παραλία, σ' ένα γλέντι, σε μια στιγμή που έχεις ανάγκη από φρέσκους ελληνικούς τήγους. Κι αν είσαι ειδικός χωρίς προκαταλήψεις, το ίδιο θα ευχαριστηθείς.

Στέλιος Βαμβακάρης
"Στο δρόμο του Μάρκου" ΝΤΕΦΙ
Συμμ.: Ελένη Τσαλιγοπούλου

Στο χώρο του λαϊκού τραγουδιού της πόλης τα πράγματα είναι λίγο διαφορετικά. Το βασικό όργανο, το μπουζούκι, βρίσκεται σε καλά χέρια. Είναι πολλοί οι νέοι μπουζουξήδες που "τρώνε" το όργανο τους, γιατί υπάρχουν πολλές δουλειές και πρόγραμμα χωρίς μπουζούκια επικεφαλής δεν νοείται. Το πρόβλημα είναι ότι σήμερα στα πιο πολλά πάλκα, οι μαέστροι και οι φίρμες προσπαθούν να περιορίσουν τον αυτοσχεδιαστικό ρόλο των μπουζουκιών. Ορισμένοι μουσικοί δεν το αντέχουν αυτό για πολύ και αντιδρούν.

Ο Στέλιος, ο γιός του Μάρκου, άφησε τα πάλκα των καλύτερων νυχτερινών μαγαζιών για να χαράζει ένα δικό του δρόμο, με τις δικές του επιλογές. Και τα κατάφερε.

Δεν είναι καθόλου λίγο να αρχίζεις κάθε παράστασή σου με ένα σόλο που

το φτιάχνεις όπως το συλλαμβάνεις και το πας όπου σε πάει, χωρίς αναστολές. Ούτε να μπορείς να διαλέγεις ανάλογα με τα γούστα σου και την χρίση σου τα τραγούδια που θα λες στο πάλκο. Μ' αυτή την ελευθερία και με τον αέρα του δεξιοτέχνη, έχει μεγάλο ενδιαφέρον τη επιμονή του Βαμβακάρη στο έργο του πατέρα του. Είναι πολλά τα χρόνια που ασκείται με τα ρεμπέτικα τραγούδια, έχοντας βρει το δρόμο του περνώντας μέσα από τις συμπληγάδες των σύγχρονων ρευμάτων.

"Στο δρόμο του Μάρκου", ο Στέλιος Βαμβακάρης επαναπροσεγγίζει τα τραγούδια με σεβασμό και τα επαναποθετεί στην ημερήσια διάταξη, δίνοντας στα τραγούδια τη σημερινή τους διάσταση.

Ο δίσκος δεν περιλαμβάνει, όπως συνηθίζεται, τα πιο γνωστά κομμάτια του Μάρκου, αλλά φέρνει στην επιφάνεια σημαντικά τραγούδια που δεν υπάρχουν στο εμπόριο, παιγμένα από μια εξαιρετική ορχήστρα που την αποτελούν η Ευαγγελία Μαργαρώνη (η ιστορική "πλάτη" του Τσιτσάνη) στο πιάνο, ο Γιάννης Δέδες (με δεκαετίες στα πάλκα και τους δίσκους των "μεγάλων" του λαϊκού τραγουδιού) στην κιθάρα, ο Σπύρος Λιόσης (από τους πιο σημαντικούς "κλασικούς" μπουζουξήδες) και ο Δημήτρης Παπαδόπουλος (γιός του Κώστα) στο μπουζούκι. Τα τραγούδια ομορφαίνουν περισσότερο με τη συμμετοχή της Ελένης Τσαλιγοπούλου.

Ένας δίσκος με 14 χασάπικα και ζεϊμπέκικα, για μερακλήδες.

Γιώργος Παπαδάκης
"Κρυστάλλινες νύχτες" ΝΤΕΦΙ

Από το 1970, ο Γιώργος Παπαδάκης έγραψε τη μουσική και τα τραγούδια για τις παραστάσεις "Η ιστορία του Αλή Ρέτζο" και "Μια ζωή

Γκόλφω" του Ελεύθερου Θεάτρου, τις ταινίες "Μαύρο - άσπρο" του Θανάση Ρεντζή, και "Οι δρόμοι της αγάπης είναι καθημερινοί" της Φρίντας Λιάπα, καθώς και για άλλες 30 ταινίες, θεατρικά και ντοκυμαντέρ. Διακρίθηκε επίσης για τις εκπομπές του στο ραδιόφωνο και την τηλεόραση, και ασχολήθηκε συστηματικά με την παραδοσιακή λαϊκή μουσική.

Για τη μουσική της ταινίας "Κρυστάλλινες νύχτες" συνεργάστηκε στενά με την Τόνια Μαρκετάκη για να καταφέρουν να δέσουν τον ήχο με την εικόνα και να πλουτίσουν την ταινία χωρίς να περιορίσουν την αυτοτέλεια της μουσικής, που, αποτυπώμενη στο θεατρό, ζει και μια δική της ξεχωριστή ζωή.

Ο Γιώργος Παπαδάκης προσπάθησε να ακολουθήσει το αίσθημα, το συναίσθημα που αναδύεται από την ταινία. Και το κατάφερε με μια μεγάλη ποικιλία ήχων και μελωδιών, χρησιμοποιώντας άλλοτε φυσικά όργανα και άλλοτε ηλεκτρονικά, καθώς και ερασιτέχνες τραγουδιστές μαζί με σπουδαίους μουσικούς.

Τα τραγούδια του δίσκου - ένα θαυμάσιο εβραϊκό που ηχεί τόσο τρυφερά στ' αυτή μας ("Είσαι όμορφη καλή μου" με την Ερρακα Μποριπόλη), ένα διασκευασμένο γερμανικό ("Μικρή γενναία γυναίκα του στρατώτη" με τη Michèle Valley) και δύο ελληνικά ("Τάχτα μας και ράρα μας" με την Αγγελική Καλαράτη, και το "Ποιά λύπη σε βαραίνει" του Απόστολου Χατζηγρήστου, με την Αντωνία Καλύβα) γράφτηκαν με φυσικά όργανα και όλους τους μουσικούς "επίσκηνής". Αντιθέτως τα άλλα μουσικά θέματα της ταινίας σχεδιάστηκαν και παίχτηκαν με υπολογιστή.

Ενα καλλιτεχνικό αποτέλεσμα που απέσπασε το βραβείο καλύτερης μουσικής στο 8ο φεστιβάλ Μεσογειακού Κινηματογράφου, στην Μπάστια.

δίσκο παρουσίαση

Στο δίσκο παίζουν οι μουσικοί: Πέπτρος Καλύβας (χλαρίνο), Στέλιος Καρύδας (κιθάρα), Βασίλης Κατράκος (λαούτο), Λάζαρος Κουλαξίζης (ακορντεόν), Χρήστος Κωνσταντίνου (μπουζούκι, ταμπουρά, μπαγλαμά, ούτι), Ανδρέας Παπάς (χρουστά), Γιώργος Παπαδάκης (πλήκτρα), Κώστας Πίτσος (κιθάρα, λαούτο) και Νίκος Οικονομίδης (βιολί, βιόλα).

120

Jim Apostolou
"Ηχογραφήσεις στην
Αμερική,
1948 - 1960" ΝΤΕΦΙ

"Η μεγάλη παράδοση στο τραγούδι των Ελλήνων της Αμερικής, που δημιουργήθηκε τότε από τις αρχές του αιώνα και μέχρι το 2ο Παγκόσμιο Πόλεμο, από τους μουσικούς και τραγουδιστές της πρώτης γενιάς των μεταναστών, συνεχίζεται εντυπωσιακά και στα μεταπολεμικά χρόνια με μια σειρά δημιουργών και εκτελεστών της νεότερης γενιάς.

Ο διασημότερος τραγουδιστής - εκπρόσωπος - αυτής της περιόδου είναι ο Δημήτρης (Jim) Αποστόλου, που για δύο περίπου δεκαετίες (1950-1970), συντρέψει το μύθο του ρεμπέτικου στις νεότερες γενιές των Ελλήνων, παιδιά και εγγόνια, της πρώτης εκείνης πρωτεύουσας γενιάς."

Αυτά γράφει μεταξύ άλλων ο Παναγιώτης Κουνάδης στο εκτενέστατο σημείωμα του για το δίσκο του Τζημ Αποστόλου, που γεννήθηκε στη Χαλκίδα το 1912 και εγκαταστάθηκε στις ΗΠΑ το 1928.

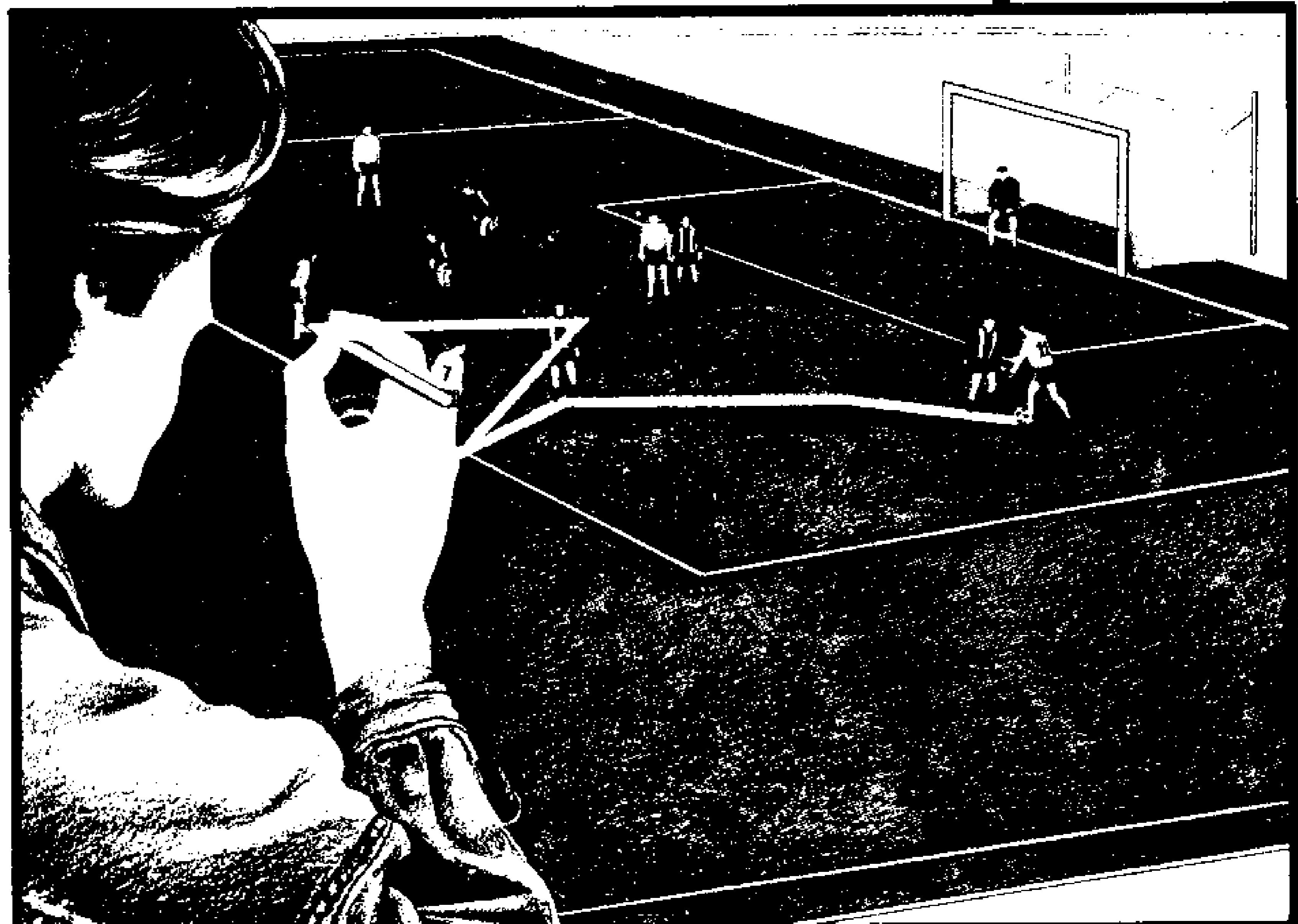
Ο δίσκος παρουσιάζει ξεχωριστό ενδιαφέρον για πολλούς λόγους. Είναι η πρώτη φορά που κυκλοφορούν στην Ελλάδα τραγούδια με τη φωνή του Αποστόλου και επιπλέον στις ορχήστρες συμμετέχουν μεγάλα ονόματα του λαϊκού μας τραγουδιού, όπως ο

Γιάννης Παπαϊωάννου, ο Κώστας Καπλάνης και ο περίφημος Ανέστος Αθανασίου (ο Γύρτος).

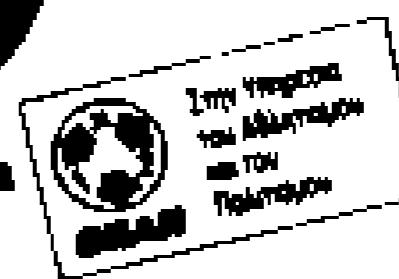
Είναι ένας δίσκος που, μέσα από τη φωνή ενός πολύ εκφραστικού τραγουδιστή και μια σειρά εξαιρετικών τραγουδιών του Βαμβακάρη, του Μητσάκη, του Τζουανάκου κ.ά., μας μεταφέρει στις ελληνικές κοινότητες που δεν σταμάτησαν να ακούν και να γλεντούν όπως στην πατρίδα.

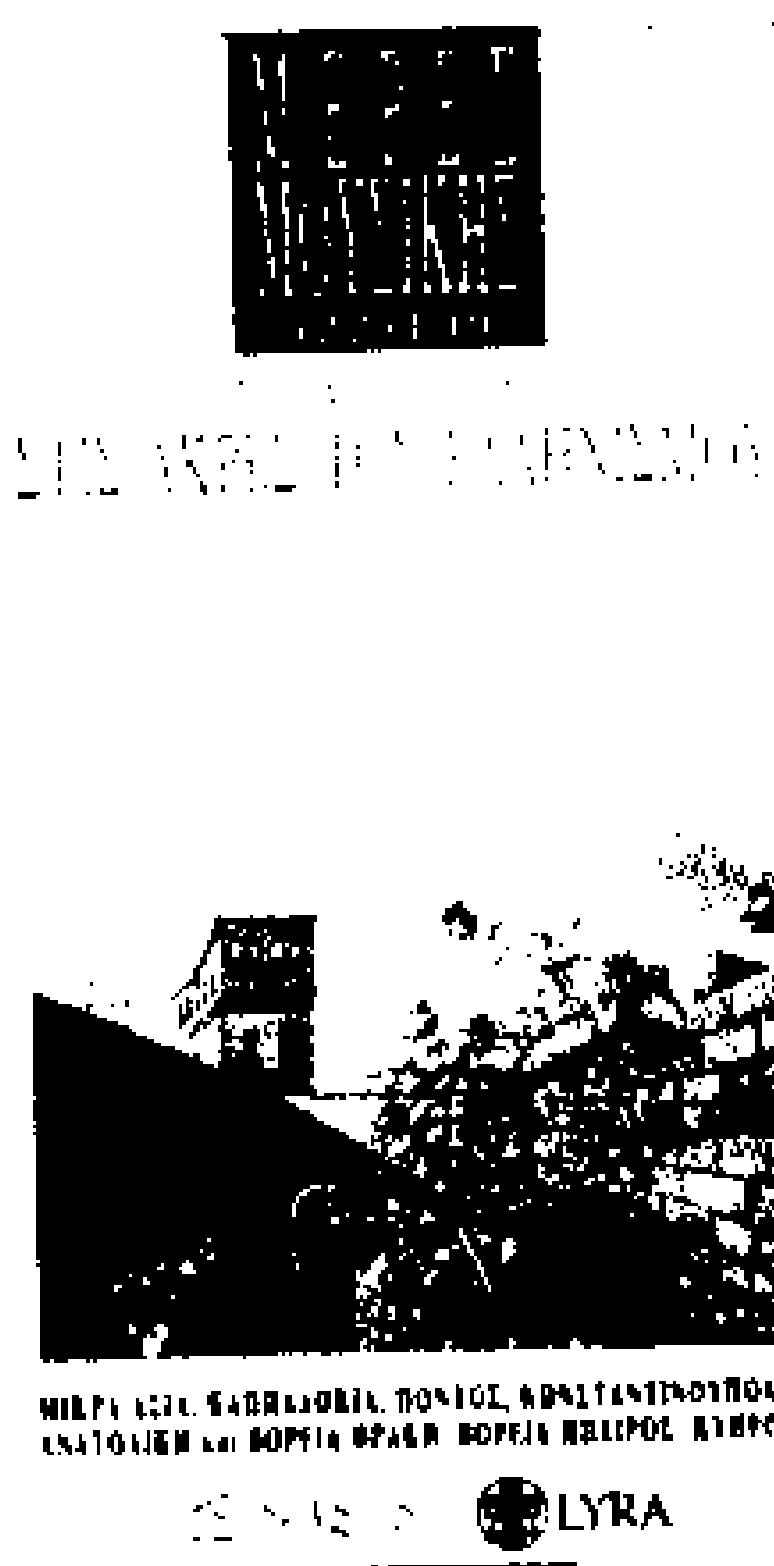

**KANE
ΤΟ ΔΙΚΟ ΣΟΥ
ΠΑΙΧΝΙΔΙ
ΚΑΙ ΚΕΡΔΙΣΕ ΤΟ.**

ΠΡΟ-ΠΟ
Η τύχη είναι στα χέρια σου.

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΣΤΙΣ ΑΚΡΕΣ ΤΟΥ
ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

ΡΕΜΠΕΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ 1850-1934

(Μ. ΑΣΙΑ, ΕΛΛΑΣ, ΑΜΕΡΙΚΗ)

ΡΕΜΠΕΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ 1935-1955
(ΠΕΙΡΑΙΑΣ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ)

η *ΣΙΝΑΣΟΣ
και η LYRA
παρουσιάζουν
**ΜΕΡΕΣ
ΜΟΥΣΙΚΗΣ**
1922 - 1992

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ
ΡΕΜΠΕΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ 1850-1934
(Μ. ΑΣΙΑ, ΕΛΛΑΣ, ΑΜΕΡΙΚΗ)
ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ
ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΛΑΪΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΩΝ
ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΙΔΩΝ
ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΛΥΚΕΙΟΥ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ
ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΠΟΝΤΙΩΝ 'ΑΡΓΟΝΑΥΤΑΙ-ΚΟΜΝΗΝΟΙ'
ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΣΕΧΝΑΖ
ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΣΚΥΡΙΑΝΩΝ
ΤΑΜΠΟΥΡΗΣ ΠΕΤΡΟΣ
ΤΑΝΑΓΡΗ ΜΕΛΙΝΑ
ΤΣΑΛΙΓΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ
ΤΣΑΟΥΣΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΧΩΝΔΡΟΝΑΚΟΣ (ΚΙΟΥΠΡΟΥΛΗΣ ΝΑΚΟΣ)
ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ
ΨΑΡΙΑΝΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
Κ.ά..

ΕΛΑΦΡΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

ΕΛΑΦΡΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΛΑΪΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

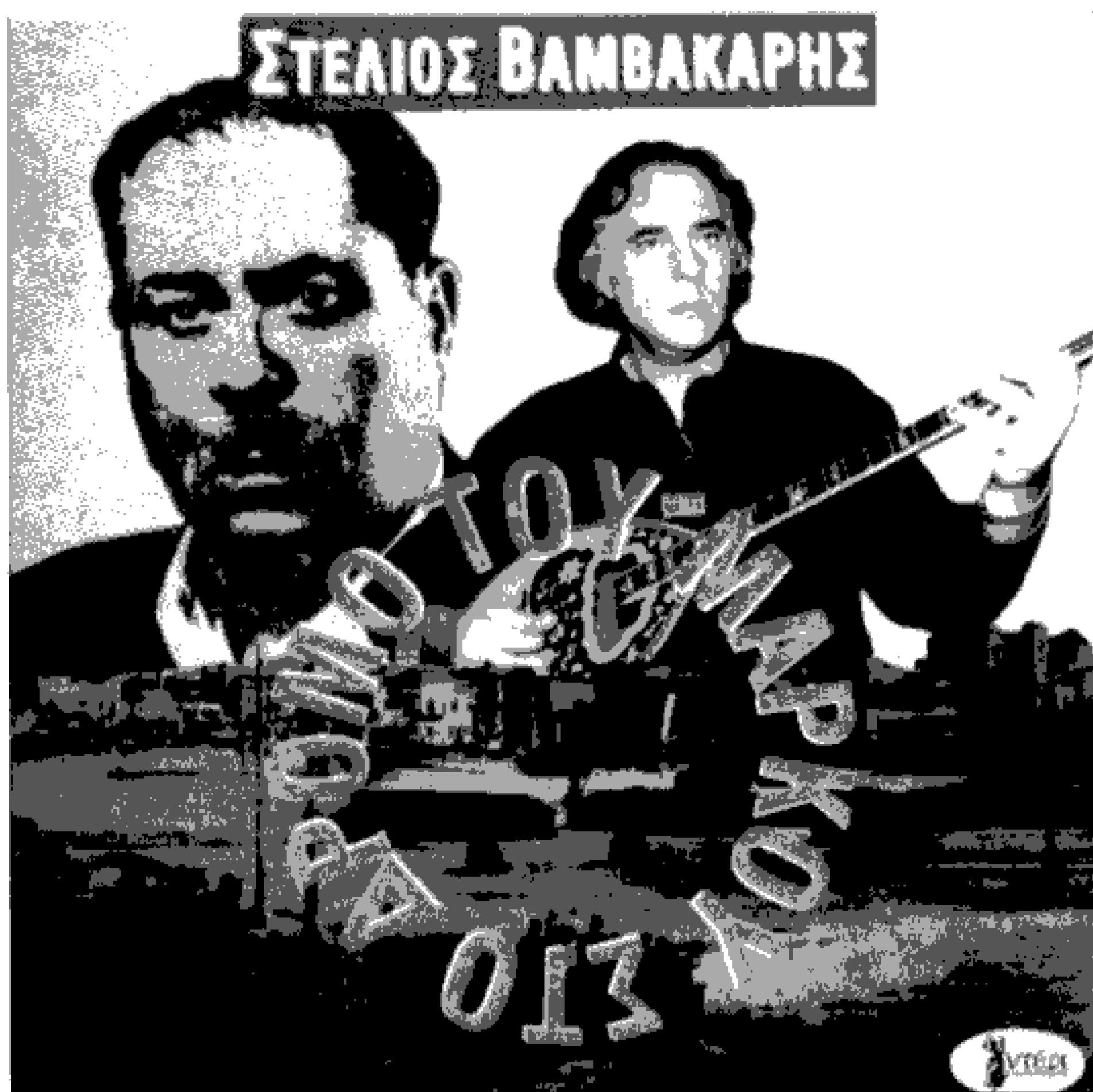
Σε λίγο
χιλιοφορούν:

- ΛΑΪΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ '55-'65
- ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΛΑΪΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

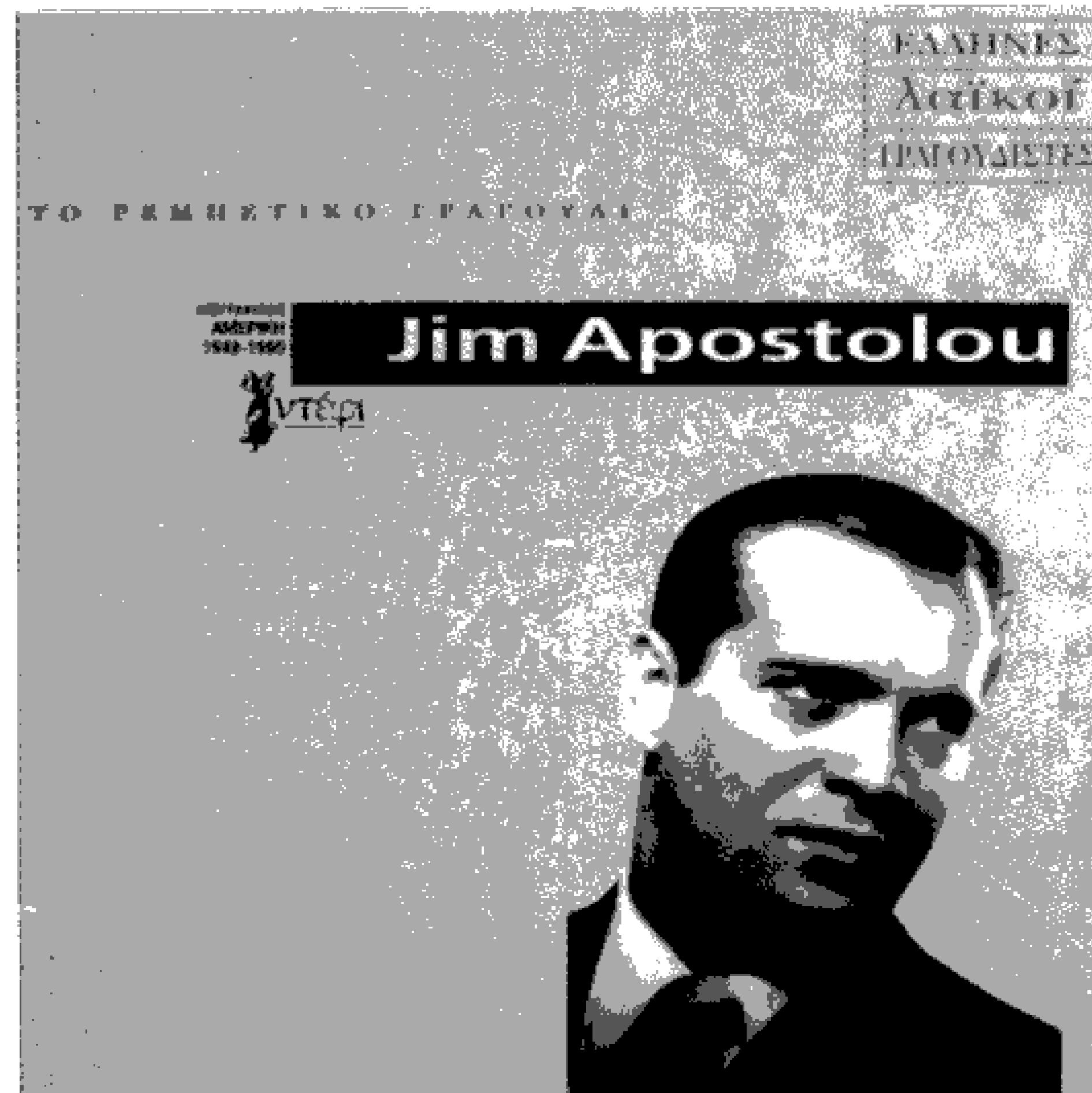
το

παρουσιάζει

ΣΤΕΛΙΟΣ ΒΑΜΒΑΚΑΡΗΣ
Στο δρόμο του Μάρκου

JIM APOSTOLOU
Πηχογραφήσεις στην Αμερική

ΝΙΚΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
Αρχόντισσα του λιμανιού

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ
Κρυστάλλινες νύχτες

τέσσερις ελληνικές όψεις

Από τα καλά καταστήματα δίσκων
και το Ντέφι (τηλ.: 3629.569, φαξ: 3641.334)